

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 PÉNZ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKEZNEP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉRE. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. KIADÓ: A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRADALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ: FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Béke a szomszédokkal

Írta: Bencze István.

Szovjetország a legsebezhetőbb ponton támadta meg a kapitalista világ termelését: a mezőgazdasági termények árát igyekeznek letörni s a kapitalista Európában és Amerikában gazdasági, ezáltal pedig politikai felfordulást előidézni. A gyűlölködő, tulzó nacionalizmus, a politikának belekeverése a gazdasági életbe, a gazdasági protekcionizmus elszegényítette az európai fogyasztók gyöngébb rétegét, ezért az agrártermények piacának egyik évéről a másikra nagy árumennyiség maradt eladatlannak, mely a következő évben megint növekedett, úgyhogy utóvégre az árakat katasztrófálisan lenyomó árfelcsúszás keletkezett. Holott ezt a kezdetben nem nagy árfelcsúszást évről-évre fel bírta volna venni a fogyasztás, ha magának az agrár-államok munkásságának, sőt agrárnépességének fogyasztása is nem csökkent volna a gazdasági háboru miatt. Az árak lassu csökkenése, visszatérése a háboru előtti nivóhoz természetes folyamat, de a hirtelen, meredek ársuhanás természetellenes, mesterséges.

Ilyen körülmények között bő alkalom nyílik Oroszországnak a kapitalista világ aláaknázására és felrobbantására. Az elvakult nagytőke maga alatt vágja le a fát. A kapitalizmus, vagy legalább: az európai államok egységes gazdasági frontja ellen minden szovjet támadás hiábavaló erőlködés lenne, sőt ilyen támadásra alkalom sem nyílt volna.

A Poroszország vezetése alatt harcoló német államok 1870—71-ben legyőzik és megalázzák Franciaországot, Franciaország mégsem szakítja meg a gazdasági kapcsolatot a Németbirodalommal s ámbár bosszúállásra készülődik és sohasem felejt földrészünk és a világgazdaság egységében békésen együtt dolgozik legyőzőjével. A megaláztatás és a bosszúvágy kettős kinja alatt sem hallgat el a francia népben a józan ész szava, észébe sem jut, hogy a német néppel korlátozni kellene, vagy egyenesen meg kellene szakítani a gazdasági érintkezést s gazdasági háborubban bosszút állani a fegyveres háborubban szenvedett vereségért. A francia nemzet a fegyveres bosszúállást választja, erre készül félszázadon át, mert az elkeseredés legfőbb perceiben is tudatában van annak, hogy a gazdasági háboru ott árt neki is, ahol ellenfelének; ebben a háborubban nincs győztes és legyőzött, ebben mindenkinek csak veszíteni lehet.

A gazdasági életben egyik nép éppen úgy rá van utalva a másik népre, mint egyik ember a másikra: az 1870—71-ben porig alázott Franciaország nem feledkezett meg arról az elemi igazságról, ez a kétes dicsőség a világháboru utáni Európának jutott s egyik kezdeményező éppen a magyar politika volt. Ártani a szomszédoknak, ez lett a gazdaságpolitika alapelve, holott minden népnek legfontosabb fogyasztói éppen a szomszédok.

Volt idő, nem is oly rég, amikor hazánkban a százpróbás hazafiság egyik legfőbb ismertetőjelének számított bizonyos körök előtt minden nemzetközi kapcsolat, a népek minden békés együttműködése ellen rugkapálni. Aki békét, egészséges gazdasági kapcsolatot akart a szomszéd népekkel, az csaknem hazaáruló számba ment. E gondolkozásmód következményei viszik ma Európát a katasztrófa felé.

Tulzó nacionalistáink nem győzik eléggé hangsúlyozni, hogy a mai csonkaország és elszakított részei milyen szép földrajzi egységet alkotnak s gazdaságilag mennyire kiegészítik egymást s hogy a földrajzi és gazdasági egységnek meg

kell hoznia ismét a politikai egyeséget. Ha így áll a dolog, akkor miért kellett Csonkamagyarországot elszakított részeitől izolálni, azoktól és az utódállamoktól gazdaságilag elzárni? Hiszen a szoros gazdasági együttműködés javára vált volna a csonkaországnak is, elszakított részeinek is: az elzárkózás csak az elszakított országok részéről az elzárkózásnak használna. Ha a gazdasági kapcsolatokat szétvágjuk, annyival is kevesebb szál fut az elszakított részeket az anyaországhoz, azok kénytelenek másfelé kitérni a gazdasági kapcsolatokat s ha ez megtörténik, annyival is kevesebb várhatjuk visszacsatolatásukat. Amikor a régi kapcsolatok egy-egy szálát eltépjük, az elszakított részek ezzel idegenbebebebe válnak reánk nézve, messzebb esnek tőlünk s a kifejlődő új érdekszálak más országhoz, más néphez fűzik őket. Világos ebből, hogy a békekötés utáni magyar politikát nem a józan megfontolás diktálta, hanem az elvakult szenvedély.

Megnehezíteni, vagy éppen megszakítani a gazdasági kapcsolatokat a szomszédokkal: ez nem sovinizmus, nem is nacionalizmus, hanem öngyilkosság. Bármenyire készülünk a revánra, abból nem következik, hogy üzletet ne kössünk velük, mert ha ezt tesszük, ugyanakkor ártunk magunknak is, amikor nekik. A pénznek nincs szaga, mindegy, hogy jóbarátomtól származik, mindegy, hogy ellenségemtől. Ha egy józanészű kereskedőhöz vásárolni megy valaki, aki ellenszenvet élte, a kereskedő épp úgy ki fogja szolgálni, mint a legjobb barátját. A népek is gyűlölhetik egymást, de üzletet köntönik egymással lehet, sőt kell. A népek egymásra utaltsága olyan tény, amelyet ha tudomásul nem veszünk, csak önmagunknak ártunk, ezt a tényt letagadni valaha mégis divat volt, hazafiság volt, pedig, lássuk be már végre, tudatlanság.

Élni nem szükséges, de ha már élünk és élni akarunk, szükségünk van élelemre és sok egyébre, amitől életünk fentartása függ. A háboru rövid éveinek nem áldozhatjuk fel a béke hosszú évtizedeit. Mig sor kerül a bosszúhadjáratra, az integer Magyarország visszaszerzésére, addig is élni kell, élni pedig ábrándokból nem lehet, sőt jogos és észszerű nemzeti aspirációkból sem.

Ha a szomszéd népek jóakarát a magyar nép nem tudja megszerezni, nem boldogulhat, már pedig egy gazdaságilag gyöngye, egy koldus, éhes néppel a nagy Magyarországot sohasem lehet visszaszerezni.

Csak a szabadkereskedelem mentheti meg Európát, csak a szabadkereskedelem mentheti meg Magyarországot.

Nem jó a jelenlegi gazdasági rend? Akkor tessék megváltoztatni és áttérni egy másikra, de az nem lehet, hogy a gazdasági rendszer megmarad és annak alapelvei ellen minduntalan vétünk. Az ilyen önkényes eljárás következménye csak a pusztulás lehet. A mai gazdasági rend alapelve a szabadság, amely társadalomnak ez nem tetszik, az térjen át a kötött gazdasági rend valamilyen formájára, pl. a szocializmusra, de a társadalom nem maradhat egészséges, ha az alapelv megtartása mellett, a részletekben ezer ellentétes intézményt léptetünk életbe s több urnak, teljesen ellentétes elveknek akarunk egyszerre szolgálni. Vagy-vagy. Tessék dönteni.

A tulzó nacionalizmus s az életrenemelő gazdasági alakulatok felkarolása: a protekcionizmus pusztulás felé viszi a kapitalista gazdasági rendet.

Ha a kisanant államait a magyar politika megszakította a normális gazda-

sági összeköttetést s azt helyreállítani maig sem hajlandó, miért nem igyekezik már régóta szoros gazdasági kapcsolatot létrehozni a velünk barátságos Olaszországgal, Ausztriával és Németországgal s kölcsönösen lebontani a forgalmi akadályokat s megszüntetni, vagy legalább mélyen leszállítani az összes vámokat?

A magyar mezőgazdaság felsegítésének költségeit nem lehet áthárítani az iparos-, kereskedő osztályra és a szabadfoglalkozásuakra, mert hiszen ezek is válságban vannak, a gazdasági élet összefüggő, szerves voltánál fogva az egyik foglalkozási ág válsága kihát a másikra épp úgy, mint az egyik ország, vagy világrész válsága a többire. Hazánkban csak a gyárilap s az azt finanszírozó nagytőke bírja el újabb terheket. Ime, eljött az az idő, amikor a gazdasági élet betegségét tüneti kezeléssel már nem igen lehet enyhíteni s gyökeres gyógyításra van szükség, akár tetszik, akár nem.

Ha a mezőgazdaság pusztulását nem sikerül megállítani, az okvetlenül maga után vonja a mobil tőke és a gyárilap

pusztulását is. A vagyonosabb elem: a kispolgárság és a kisgazdák mindikább elszegényednek s hovatovább a mai társadalmi rend ellen fordulnak, úgyhogy utóvégre alig lesz konzervatív elem, amely a kapitalizmus fentartását kívánja.

Eppen ideje, hogy a nagytőke észreterjen. A magángazdaság további rombolása föltétlenül mindenütt maga után vonja az államháztartás egyensúlyának újabb felborulását, ez pedig beláthatatlan következményekkel járna.

Ideje, hogy az államok vezetői is észreterjenek.

Tulságba vinni semmit nem szabad, a jót sem. Ha tulságba vinnánk, a nemességéből neveléses elbizakodás, a tiszteltetelméltó nacionalizmusból a többi nemzettel való békés együttműködést meggátoló gyűlölet válik. Ha mi megtagadjuk néptestvéreinket, azok is megtagadják minket. Jöjjön bár egy újabb háboru, a vége mégis csak a kibékülés lesz, mert az egész mai élet alapja a népek megértő együttműködése. Egyedül élni nem lehet, csak elpusztulni.

A kormány komolyan foglalkozik a köztisztviselők fizetésének tíz százalékos csökkentésével

Ha a tervből valóság lesz, akkor az I. fizetési osztálytól a XI. fizetési osztályig progresszív alapon 3—15 százalékgig csökkennek majd a fizetések

Budapest, október 3. A parlament őszi ülésének megkezdése előtt politikai köröket az új, eddig még ismeretlen, de nagyszabásúnak jeltzett

gazdasági program és a takarékos-ság elvének legszigorubb alkalmazása

foglalkoztatja. A német birodalmi példa ragadós és már-már nálunk is hallatszanak olyan hangok, hogy szállítsák le a miniszterek és a képviselők fizetését és csökkenték a közalkalmazottak járandóságát is.

Nálunk — különösen a vidéken, falvakban — azért népszerű a közalkalmazottak fizetése leszállításának ötlete, mert a gazdák nem tudják megérteni, hogy miért épen csak ők szenvedjenek a gabonáruk katasztrófális esése miatt, amikor a fixfizetű közalkalmazottak ma is annyit kapnak, mint a 24—26, vagy 30 pengős buzaárak idején.

Hir szerint a kormány a költségvetési tételek újabb 10 százalékos csökkentésének tervével foglalkozik. Ez a terv csak nagynehezen válik valóra, hiszen az idej költségvetés összeállításakor is elhatározták, hogy öt százalékkal csökkentik az állami kiadásokat és végeredményben mindössze 2.2 százalékkal csökkent a büdse.

Ha a felvetődött tervet végrehajtják, jövőre 10 százalékos általános csökkentés mellett az állami közigazgatás büdseje 806.2 milliót nem haladhat meg.

Ebben az esetben 89.5 millió pengővel kell a közigazgatásra fordított kiadásokat apasztani. Kerek számban 800 millió pengős állami költségvetéssel sem érjük meg el az 1927—28. évi büdset, amely 753.4 millió pengőt tett ki.

Az állami adósságok és békeszerződési terhek két olyan tétel, ahol a kiadások csökkentése nem a magyar törvényhozáson múlik. Ha a beruházásokat csökkentik, nem lesz elég közmunka, ami súlyos következményekkel járhat. A nyugellátásokra beállított tételt is aligha lehet csökkenteni, mert ezen a téren inkább emelkedés várható. Hasonló a helyzet az önkormányzatok részére megszavazott hozzájárulásoknál.

A költségvetés 10 százalékos csökkentése csak a személyi járandóságoknál és a dologi kiadásoknál vihető keresztül.

Az 1929—30. és az 1930—31. évre vonatkozó adatokat vizsgálva azt látjuk, hogy 1929—30-ban, vagyis tavaly 299.3 millió pengőt tettek ki a személyi járandóságok, az idén pedig 303.4 milliót, tehát egy év alatt 4.1 millióval növekedtek akkor, amidőn az egész költségvetés 2.2 százalékkal csökkent, a dologi és átmeneti kiadások 314.3 millió pengőről 284.9 millió pengőre csökkentek, vagyis itt 29.4 millió pengős apadás mutatkozik. A dologi kiadásokat jelentékenyebben csökkentették, mint a költségvetést általában. Mivel egyes kiadások növekedése elkerülhetetlen volt, a dologi kiadásoknál kellett irgalmatlanul eljárni, de apasztották a beruházásokra fordított kiadásokat is, amelyek 30 millióról 24.7 millióra csökkentek. (További csökkentésről a közmunkák érdekében szinte nem is lehet szó!)

Am ha a dologi kiadásokat a maximális 20 százalékkal mégis csökkentik, ezzel 51.2 millió pengő megtakarítás érhető el. Így 284.9 millió pengőről 233.7 millióra csökkennek a dologi kiadások és most még 38.5 millió pengőt kell megtakarítani — a személyi járandóságoknál, hogyha keresztül akarják vinni a

költségvetés 10 százalékos általános csökkentését.

A személyi járandóságok 10 százalékos csökkentése 303.4 millióról 273.1 millióra nyomná le ezt a tételt és így 30.3 milliót lehetne megtakarítani.

Óriási feladat azonban a személyi járandóságok 10 százalékos csökkentése is. A 303.4 millió pengőből 255.3 millió pengő a rendszeres illetményekre, 47.1 millió pengő a nem rendszeres illetményekre, 1 millió pengő a jutalmakra és segélyekre esik. A rendszeres illetményekből 170.4 millió a fizetésekre fordított összeg, 42.6 millió jut lakáspénzekre, 16.1 millió családi pótlékok, 0.6 millió hadipótlék, 2.5 millió közlekedési segély és 23 millió egyéb pótlékok. A nem rendszeres illetményekből 7.7 millió a tiszteltidíjak, 6.9 millió a bérek, 0.3 a jutalékok és 32.1 millió élelmezési pénzektől. Kétségtelen, hogy

a lakáspénzek csökkentése katasztrofális volna a közalkalmazottakra, akik már most is kénytelenek fizetésükből pótolni a különbözetet,

amit a drága lakások okoznak. A közlekedési segély elvonása, vagy csökkentése is érzékenyen sújtaná éppen a kisebb fizetésű közalkalmazottakat. — Az egyéb pótlékok csökkentése a fegyveres alakulatok és a honvédség tagjait károsítaná meg, pedig az idén rendezték javadalmazásukat.

Az említett 30.3 millió pengős megtakarítás egyrésze csak úgy érhető el, ha a fizetéseket, tiszteltidíjakat és béreket csökkentik.

Itt általános 10 százalékos csökkentés 18.5 milliót ad, tehát még mindig hiányzik 11.8 millió. Amennyiben csökkentik a fizetéseket, tiszteltidíjakat és béreket, a

nagyobb javadalmazásukat progresszív kulcs szerint kell csökkenteni, amely 3—15 százalékgig terjedhet a 11 fizetési osztály, illetve annál is alacsonyabb javadalmazásuknál.

Egy ilyen progresszív csökkentés körülbelül 17 millió pengő megtakarítást jelent.

Takarmányüzletek zárórája

A kereskedelemügyi miniszterhez a debreceni takarmányüzletek tulajdonosai azzal a kéréssel fordultak, hogy üzleteik záróra megállapítása az élelmiszerkereskedésekkel egy formán történjen, vagyis üzleteiket 7 óráig nyitva tarthassák. Miután a kereskedelemügyi miniszter döntés előtt meg kívánja hallgatni ez ügyben mind az érdekelt feleket, ezúton hívjuk fel a fenti szakmában alkalmazott magántisztviselőket, saját érdekükben jelentkezzenek a Magántisztviselők Egyesületében, Thaly Kálmán u. 14. alatt bármelyik est 8—9 óra között.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Az erdélyi irodalom és Debrecen
— Tabéry Géza debreceni előadása alkalmából. —

Az erdélyi irodalom egy kiváló képviselője, Tabéry Géza regényíró érkezik ma Debrecenbe. A neves költő a Déry-muzeumban tart előadást az erdélyi irodalomról s ez az előadás szokatlanul fényes külsőségek között fog lefolyni. E fényes külsőségeken nem csak azt érttem, hogy — a hírlapi közlemények szerint — az ünnepi előadás rendezésében az összes debreceni irodalmi társaságok résztvesznek, hanem, hogy képviselőit fogja azon magát a *hivatalos Debrecen*: a város s az egyetem is. Éppen ez a hivatalos képviseltetés volt szokatlan eddig Debrecenben, mert leszámítva azt az egyetlen alkalmat, amikor a Kisfaludy-társaságot, amelynek végre is egy valóságos belső titkos tanácsos, egy előkelő nevet viselő volt miniszter az elnöke, Debrecen sz. kir. város főispánja és polgármestere egyaránt sietnek üdvözölni, mondom, ez egy alkalmat leszámítva, irodalmi ünnepem még nem hivatalos minőségben is ritkán láthatjuk a közigazgatási hatóságok vezetőit, vagy a Tiszta István-tudományegyetem professzorait. Pedig jártak az utóbbi években Debrecenben akár Csonkagyországra, akár

Rassay Károly azt indítványozza, hogy a képviselők félévi fizetésük 25 százalékát ajánlják fel az általános nyomor enyhítésére

Ha Rassay indítványát a kormánypárt elfogadná 250.000 pengő jutna e révén az éhezőknek

Budapest, októ. 3. Rassay Károly ma délelőtt a következő levelet intézte Almásy Lászlóhoz, a képviselőház elnökéhez:

Kegyelmes Uram!
Mint a napilapokból bizonyára értesülni méltóztattál, mind általánosabbá lesz az a mozgalom, hogy az állampénztárból fix jövedelmeket élvezők jövedelmük egy hányadát ajánlják az előttünk álló tél nyomorának enyhítésére. Ugy érzem, a magyar törvényhozás tagjai nem maradhatnak el ebből a mozgalomból. Tisztelettel azt kérem tehát, méltóztassál megfontolás tárgyává tenni, nem kellene-e összehívni a pártok vezetőit annak elhatározása céljából, hogy a törvényhozás tagjai egyelőre novemberi és februári képviselői illetményeik 25 százalékát

az általános nyomor enyhítésére ajánlják. A felajánlott összegek rendeltetésének meghatározása a pártközi értekezlet feladata lenne. — Amennyiben ezt a gondolatot magadévá tenni hajlandó vagy, pártom nevében tisztelettel kérek, méltóztassál a fenti javaslat tárgyalására pártközi értekezlet összehívni. Fogadd kiváló tisztelemmel öszinte nyilvánítását, amellyel maradtam kész híved
Rassay Károly s. k.

Rassay Károly indítványának elfogadása esetén a képviselők félévi fizetésük egynegyedét, vagyis fejenként 1100 pengőt engednék át az általános nyomor enyhítésére. Tekintettel arra, hogy a képviselőháznak 245 tagja van, ezen az úton több mint 250.000 pengő jutna a nyomor enyhítés céljaira.

Ausztriában küszöbön áll a polgárháború, mert a Heimwehr nyíltan fasiszta diktatúrára tör

A keresztényszocialista párttól egyre nagyobb tömegekben fordul el a felfordulástól rettegő polgárság

Bécs, október 3. A Heimwehr proklamációja, amely szerint a szélsőjobboldal abban az esetben is ragaszkodni fog a hatalomhoz, ha a parlamenti választásokon baloldali vagy középpárti többség kerül be a nemzeti tanácsba, óriási felháborodást keltett az osztrák polgárság legszélesebb rétegeiben.

Ugyancsak nyugtalanítóan hatottak a feloszlott parlament kikiáltott bizottságában tegnap lejárásig tartó események, melyeknek során a keresztényszocialista Gürtler elnök nem engedte feltenni szavazásra a nagyméretűnek azt a javaslatát, amelyben rosszaságokat fejezik ki Vaugoin-kormány eljárása miatt, valamint a szociáldemokraták indítványát sem, amelyben a kor-

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásároló 25 szelvény és 1 pengő

225 szelvény

A Debreceni Független Ujság KÖLCSÖNKÖNYVTÁRAT

mány távozását követelik. Ausztriában kétségtelemnek tartják, hogy

a keresztényszocialista pártban a Seiner vezetése alatt álló szélsőséges elemek teljesen felülkerekedtek.

de mégis lehetetlennek tartják, hogy amikor az országnak majdnem fele szociáldemokrata szavazó s

a polgárság, éppen a keresztényszocialisták jobboldalra tolodása miatt, egyre nagyobb tömegekben csatlakozik a nagyméretű pártok és a mezőgazdasági szövetséghez, a Heimwehr és a keresztényszocialista kormány puccsot merészelve megkísérelni.

A választási agitáció már megindult, országszerte óriási az izgalom és a szabadelvű érzésű polgárság megingathatatlanul bizik abban, hogy a parlamenti választás el fogja söpörni a diktatórikus törekvések képviselőit.

Bécs, október 3. A péntek reggeli lapok érdeklődésének előterében a Heimwehr csüörtökös kiáltványa áll. Valamennyi polgári lap kárhözhatja a kiáltványt s

még a Heimwehrhez közelálló Neues Wiener Journal is azt írja, hogy ez a kiáltvány „sajálatos politikai kiskiklás”.

A polgári Neues Wiener Tageblatt többek közt a következőket írja:

— Az elmúlt napok eseményei és elsősorban a Heimwehr csüörtökös kiáltványa a mennydörgést megelőző villámlásra hasonlítanak.

A Heimwehr vezetői nem hagyják kétséget afelől, hogy mik az osztrák fasiszmus szándékai.

A Heimwehr-kiáltvány leplezetlen szakítás a keresztényszocialista párttal. A Heimwehr vezetői ezt mondják, hogy csak azért alakították kormányt a keresztényszocialistákkal együtt, mert meg kellett tenni az első lépést az államhatalom megszerzése felé. Egvé-ként teljesen függetlenül indulnak az összes osztrák tartományokban a választási harcba. Ha legális eszközökkel is sikerül, úgy minden rendben van, ha pedig Heimwehr mégsem tudná első rohamával meghódítani a parlamentet, akkor a jog helyébe a hatalom szava jön.

Ezzel a kiáltvánnyal Ausztria sokkal komolyabb helyzetbe került — írja végül a lap —, mint egy évvel ezelőtt, amikor az állandó ösz-

Salgótarjáni gyártmányú „Perpetuum” és „Kalor” folytonégő kályhák nagy választékban kaphatók

Sesztina Lajos
vasnagykereskedésében Debrecen.



Erdély irodalmának igazi elsőrangú nagyságai is. Reméljük a Tabéry-előadással egy jobb szokás kezdődik. Az erdélyi irodalomról fog szólni, az erdélyi irodalmat óhajtja ismertetni és propagálni Tabéry Géza Debrecenben s ha nem is mondhatjuk, hogy tárt ajtókon kopogtat, de mindenesetre tárt szívekre fog találni. Mert — ezt különös büszkeséggel hangsúlyozhatjuk — az erdélyi irodalomnak nagy és mély kultusza van Debrecenben. Tíz éve, hogy külön erdélyi irodalomról kell és lehet beszélnünk s e tíz év alatt, bátran mondhatjuk, Csonkagyországra egy városa sem mutat oly állandó érdeklődést Erdély irodalma iránt, egy sem tart fenn oly sűrű érintkezést a román uralom alatt élő magyar írókkal, mint Debrecen. Az első években ez az érintkezés szinte még földalatti s az érdeklődés rejtve marad a szívek mélyén. Hiszen a határokat még akkor kegyetlen ridegséggel őrzi az idegen szuronnyok hatalma, a drótsövényeken át csak lopva jár onnan ide, vagy innen oda a szó. De amint a nyomás enged, amint a sorompók nyílnak, máris Temesvárról jön a Csokonai-kör Petőfi-ünnepének fényét fokozni egy régi magyar író: Szabolcska Mihály. Itt jártakor megható jelenetek játszódnak le, a közönség megéri a ro-

mán uralom alatt élő költő megjelenésében az elszakított magyarság hazavágyásának szimbólumát.

Szabolcska régen kedves írója volt már Debrecennek, de ekkor már eljutott ide annak az újonnan — romok között repkény gyanánt — kisaradt, virágzó költészetre, amelyre oly méltán büszke Erdély magyarsága. Egy lelkes debreceni tanár, aki egykor Enyedben kezdte pályáját, a természet buvárából az irodalomtörténet és kritika hivatott művelőjévé válik, hogy az erdélyi költészetet propagálhassa. Aki Debrecen s az erdélyi irodalom kapcsolatáról valaha is szólt, annak nem szabad említetlen hagynia Szondy György nevét. Ő tart előadást előadásra az erdélyi líra legfinomabb művészeről, Áprily Lajosról, akinek személyes rábeszéléssel, könyvei terjesztésével is egyre szerzi a debreceni híveket. Az ő kezdeményezésére történik aztán, hogy a debreceni Csokonai-kör vendégül is látja Áprilyt, akinek személyes megjelenése csak fokozza az erdélyi költészet iránti érdeklődést. Áprily felléptét követi a Benedek Elek ünneplése, amelyet ismét Szondy György segít megrendezni a Csokonai-körnek. E jubiláris ünnepség után még egyszer előjön az erdélyi költők apja, de ekkor már hozza a „fiát” is: Nyíró Jó-

zsef, Szentimrei Jenő, Tamási Áron jönnek vele. Ezt az ünnepélyt is a Csokonai-kör rendezti nagyobb belső, mint külső sikerrel.

De talán mindezeknél több az, amit Hankiss János és Milleker Rezső egyetemi tanárok folyóirata, a „Debreceni Szemle” tett az erdélyi irodalom érdekében. Négy éves fennállása alatt, noha évenként csak öt számot szentelhet a szellemi tudományoknak, több mint 30 cikkben foglalkozott erdélyi költőkkel, erdélyi könyvekkel. E cikkek közül kiemelkedő Szondy György tanulmánya Áprily Lajosról, Zsigmond Ferencé Gálacsy Irénről, Oláh Gáboré Makka Sándorról, Nánay Béláé az erdélyi regényírókról, köztük éppen Tabéry Gézaról. Ime az értékes tanulmányok közül csak néhányat említtünk, de mind debreceni íróktól való s eléggé bizonyítja, hogy Debrecen ismeri, szereti az erdélyi költészetet s igyekszik azt másokkal is megismertetni és megszerettetni.

Tabéry Géza tehát mindnyáimnak szent ügyben fáradozik, amikor Erdély irodalmát propagálni jött Debrecenbe. Fogadjuk őt azzal a tisztelettel és szeretettel, amely kijár ez ügynek és megilleti annak méltó képviselőjét is.

Kardos Pál

szecsapások, fenyegetődzések és puccshírek napjait élte.

A Heimwehr-kiáltványának különös jelentőséget kölcsönöz az a tény, hogy a kormány egyik felelős tagja, Star-

hemberg herceg írta alá, az a miniszter, aki a rendőrségnek és a csendőrségnek parancsol, Starhemberg herceg, aki három nappal ezelőtt még esküit tett az alkotmányra.

Kilencven és fél millió pengővel gyarapodott 1930 első felében a magyar pénzügyintézetek vagyona

A Pénzügyintézetek Központjában ma tette közzé az intézet kötelekbe tartozó pénzügyintézetek 1930. évi június 30-iki összesített vagyonmértékét.

Az összeállítás azért rendkívül érdekes,

mert abban tulajdonképpen az ország összes számbajövő hitelszerveinek állományai befoglalattak.

A kimutatás szerint 1930 június 30-án 52 budapesti és 464 vidéki,

tehát összesen 516 Pénzügyintézet Központi tagintézet működött,

amelyek összesen 4514.6 millió pengőt kezeltek, amiből 3427.9 millió pengő a fővárosi és 1086.7 millió pengő vidéki intézetekre esik.

A közzétett vagyonmérték szerint az intézetek sajtó tőkéje végeredményben

0.4 millió pengővel csökkent.

aminek a magyarázata az, hogy a

Földhitelbank állományai töröltettek az összeállításból.

Ezzel szemben a takarékos és folyószámla betéteknél 32.6 millió pengős emelkedés mutatkozik.

Igen érdekesen cáfol rá a Pénzügyintézetek Központjában arra az elterjedt híresztelésre, hogy a pénzügyintézetek kihelyezéseiket állandóan csökkentik.

amennyiben a budapesti és vidéki intézetek váltóállománya az év első felében csaknem 100 millió pengővel növekedett.

Egyébként az intézetek állományában a múlt év december 31-iki állapottal szemben nincsen feltűnő eltérés.

Érdekes azonban ezúttal is megállapítani, — ami a közzétett vagyonmértékből is kitűnik — hogy amíg 1913. évben a mai Magyarország területén lévő 11.3 milliárd pengővel szolgálták a gazdasági életet, addig ma erre célra mindössze 4.5 milliárd pengő áll rendelkezésre.

Vásáry József kamarai igazgatóvá történő megválasztásával kapcsolatban hívei dr. Hadházy Zsigmondot akarják kamarai elnökké választani

A gazdatársadalom a jelenlegi elnök távozását várja ama körlevele miatt, amelyben egyik pályázó mellett állást foglalt

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatói állásának betöltése a várt érdeklődésnél is nagyobb érdeklődést váltott ki. Az állásra többen is beadták pályázatukat, azonban a gazdák zöme ma már teljesen kialakult és megbonthatatlan pártként sorakozik Vásáry József személye köré. Hívei megválasztását teljesen bizonyosnak tartják.

A Mezőgazdasági Kamara igazgatói állásának betöltése körül újabb igen érdekes események történtek. Tudvalevő ugyanis, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke, báró Vay László, még a pályázat határidejének lejártá előtt egyenesen állást foglalt az egyik pályázó mellett és érdekében körlevelet is bocsátott ki a Mezőgazdasági Kamara tagjaihoz. Az elnöknek ez a lépése nagy megütközést keltett a gazdatársadalomban, amely a kamara elnökének ezt a fellépését igen szokatlannak találta. A gazdatársadalom szerint ez az állásfog-

lálás szinte tarthatatlanná tette az elnök állását, ami kifejezést nyer most abban a mozgásban, amelyet úgy Szabolcsban, mint Hajdumegyében megindítottak. Vásáry József megválasztását annyira kétségtelennek tartják, hogy ezzel kapcsolatban az elnök távozását is bizonyosnak veszik. Még pedig olyan teljes mértékben, hogy a Szabolcs megyében megindult mozgalom résztvevői máris aláírást gyűjtöttek Szabolcs vármegye főispánjának, Erdőhegyi Lajosnak elnökjelöltségére. A mozgalom hajdumegyeyi tagjai viszont azt látnak szívesen és azt tartják méltányosnak, hogy a Mezőgazdasági Kamara elnöke dr. Hadházy Zsigmond Hajdu vármegye és Debrecen város főispánja legyen. E gondolatnak hívei, akik pedig jelentős nagy számban vannak, szintén aláírást gyűjtöttek és gyűjtöttek dr. Hadházy Zsigmond jelöltsége mellett.

Ezer jómódu embert szólít fel levélben Vásáry István polgármester, hogy csatlakozzanak inségakciójához

A városi házipénztár tisztviselői kara bonyolítja le a nagyszabású akció technikai részét

Az a nagyszabású inségakció, amelyet dr. Vásáry István polgármester a debreceni lakosság nyomorgó részének megsegítésére indított, a siker reményében halad. Akik ma még jómóduknak nevezhetők, szívesen megértik azt, hogy segíteniük kell a nyomoruságba süllyedteken és embertársaikért, a társadalom békéjéért szívesen hozzák meg a vagyonukhoz mérten csekély áldozatot.

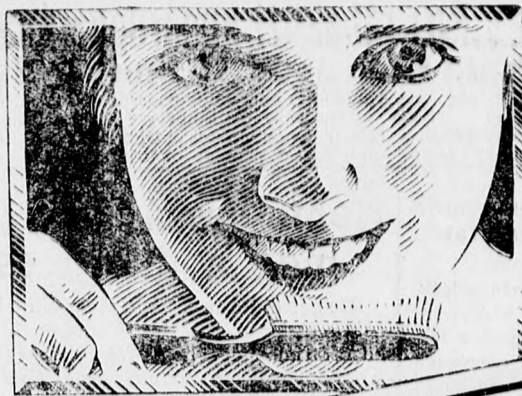
A városi házipénztár tisztviselői kara maga is jelentős áldozatot hoz ezért az akcióért, úgy, hogy

a nagy mozgalom adminisztrációját szabad idejük feláldozásával az éjjeli órákban is tartó munkával magukra vállalták.

A polgármester most újabb felhívást bocsátott ki jómódu debreceni emberekhez, akiknek havi jövedelmük több, mint hatszáz pengő. Csapó László tanácsnokkal és Kiss Ferencel élén már küldi szét ezeket a felhívásokat a házipénztár lelkes tisztikara:

A közelmúlt napokban hírlapi felhívást intéztem a város közönségéhez, hogy a rendkívül súlyos gazdasági viszonyok következtében inség helyzetben levők nyomorának enyhítése céljából meginduló társadalmi segítő akcióban anvagi ereiükhöz mérten résztvevni szíveskedjenek.

Ezen felhívásomra hivatkozással



Frissítő
SARG



felkérem igen tisztelt címet, hogy a mellékelt levelezőlap felhasználásával szíveskedjék a polgármesteri elnöki ügyosztálynál bejelenteni, hogy mennyi az az összeg, amit a fenti célra november 1-től kezdődő hat hónapon át megajánálni hajlandó.

Tekintettel az ügy sürgőségére, kérem, hogy elhatározásáról postafordultával értesíteni szíveskedjék.

A megajánlott összegek beszedéséről postai megbízás útján fogok gondoskodni és hírlapilag fogom nyugtázni.

Debrecen, 1930 október 1.

VÁSÁRY ISTVAN
polgármester.

Reméli a társadalom, hogy egyetlen felhívás sem marad válasz nélkül és az adakozók neveinek közlésével nem akad olyan név, amely mellett nem szám áll, hanem csak üres sor jelzi a felajánlás hiányát. A felhívást csak azokhoz bocsátották ki, akiket mint hatszáz pengő felüli adózókat, az adóhivatal nyilvántart. Mindenki reméli azonban, hogy azok, akik adójukat nem a városnál, hanem állampénztárban levonás nélkül fizetik, felhívás nélkül fognak jelentkezni. Már értesüléseink is vannak egyébként arról, hogy számosan jelentkeztek és közölték, hogy bár ők ebből a felhívásból természetesen kimaradtak, nem akarják kivonni magukat az inségakcióból és csatlakozni kívánnak dr. Vásáry István polgármesterhez.

Az ipartanács megkezdte a kartelljavaslat tárgyalását

Budapest, október 3. Az országos ipartanács állandó bizottsága ma délutáni ülésén megkezdte a kartelljavaslatok tárgyalását, amelynek folytatását október 8-ára halasztották. Báró Szerényi József elnök felszólalására elhatározták, hogy a kartelljavaslat elintézése után napirendre tűzik a gazdasági válság kérdését, hogy ez irányban javaslatokat tessenek a kormánynak.

Az egyetem orvosi kara meleg ünneplés keretében bucsuztatta Verzár Frigyest

Dr. Verzár Frigyes egyetemi tanárt, akit a bázeli egyetem hívott meg, pénteken este bucsuztatta az Angol Királynő aranytermében diszes bankett keretében a debreceni egyetem orvosi kara.

A vacsorán dr. Bodnár János orvostudományi dékán mondotta az első felköszöntőt. Üdvözölte Verzár Frigyest dr.-t, aki elhagyja Magyarországot és sajnálatát fejezte ki azért, mert egy nagy értéket vesztett benne a magyar orvostudomány.

A magántanárok részéről Mikó Gyula dr. tartott szép és nagyhatású beszédet a távozó professzorhoz.

Orsós Ferenc dr. meleg hangon emlékezett meg azokról az időről, amikor még a debreceni egyetem orvosi karán együtt kezdtek meg Verzár Frigyessel az alapvető munkát.

Azután Verzár Frigyes dr. válaszolt és elmondotta, hogy mindig kellemes emlékekkel fog visszagondolni az itt

töltött évekre és ő is fájlalja, hogy bucsuzni kell Debrecenről.

A bankettező társaság ezután a legjobb hangulatban késő éjszakai órákig együtt maradt Rácz János pompás műzsikája mellett. A bankett Németh Nándor kitérő konyháját, pincéjét és gondos rendezését dícséri.

Vonatösszeütközés hat halottal

Páris, október 3. Ma este a Saint Lazare pályaudvartól néhány száz méternyire két vonat összeütközött. Az összeütközésnek 6 halottja és harminc súlyos sebesültje van.

A népszövetség befejezte ülészeit

Genf, október 3. A népszövetség tanácsa ma délutáni ülésén befejezte hatvanegyedik ülészeit. A népszövetség közgyűlése holnap tartja utolsó ülését. A népszövetségi közgyűlés ma két ülést tartott, beterjesztették a titkárság átszervezése tárgyában kelt jelentést. A helyettes főtitkárok számának növelése, amelyben magyar indítvány, hosszabb vitára adott okot. A főbizottság azonban ebben a kérdésben nem döntött, hanem külön bizottság elé utalták. A bizottság a jövő év május 1-re készíti el jelentését.

Versenybírálatok

Váltóállító bódék építése, Máv. üzletvezetősége Debrecen okt. 6.
Közvágóhid építése, M. kir. államépítészeti hivatal Debrecen okt. 6.
Cserépkályha munkák, Debreceni vegyesdandár parancsnokság okt. 7.
Lisztszállítás, Debreceni vegyesdandár parancsnokság okt. 7. és 8.
Utépítés, Nyiregyháza m. kir. államépítészeti hivatal okt. 8.
Közvágóhid építése, Szentpéterszeg okt. 11.
Altisztek ruha és sapka szállítása, Szatmármegye alispánja okt. 14.
Papír és nyomtatvány szállítása, Szatmármegye alispánja okt. 15.
Tüzoltó szertár építése, Debrecen város polgármestere okt. 15.
Utburkolás, Debrecen város polgármestere okt. 16.
Tatarozási munkák, M. kir. Dohányjövődéki Központi Igazgatóság okt. 18.
Járásbírói épület tatarozás, Nyiregyházi kir. törvényszék elnöke október 18.
Tüzelőanyag szállítása, Szabolcsmegye alispánja okt. 22.
Fedanyag szállítása, Hajdúvármegye alispánja okt. 29.
Tervpályázat Debrecen város szék-házára, Debrecen város polgármestere január 15.

A LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB SZÓ-
RAKÓZÁS A JÓ KÖNYV.
IRATKOZZON BE TEHAT MÉG MA
A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG
KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBA.

Herceg Esterházy Pál rábaközi husárugyárának debreceni lerakata Piac ucca 30, megnyit!

Esterházy győgyosna, teavirslí, felvágottak, rouladók, nyelvek, kolbászárak, sajtok, halak, teasütemények nagy választéka. — 1 kgr. Etűnő rábaközi kolbász P 240. — Teavaj 44 fillértől. — Esterházy prágai pácolású győgyosnkája világmárka! Telefonszám - 49 — o — telefonrendeléseket azonnal továbbítunk!

Luxus és mindennapi ruhára való angol szövetek, kötött-szövöttárak

dus választékban
uri szabó **MOSKOVITS JÓZSEF** divatkereskedő
Telefon 11-72. **PIAC UCCA 41.**

Dr. Vásáry István polgármester fontos tárgyalásokat folytat a kormánnyal

Pénteken este dr. Vásáry István polgármester igen fontos tárgyalásokra Budapestre utazott. Ezek a tárgyalások szombaton folynak le, amikor a polgármesternek a miniszterelnökkel és Gombös Gyula honvédelmi miniszterrel, valamint gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszterrel lesznek nagyjelentőségű tanácskozásai.



Dr. Vásáry István polgármester szombaton este hat órakor tér vissza Debrecenbe, ahol a vonatról egyenesen a Déri-muzeumba hajtat és meghallgatja Tabéry Géza előadását.



SZOMBAT, október 4.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karnagy: Kraul Antal.

9.30: Hírek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Gramofonhangverseny.

12.25: Hírek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.30: Hírek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak, árfolyamhírek.

4: Máthé Elek dr. felolvasása: Ősz a skót Highlandon.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.

5: A Szociális Missziótársulat előadása. Parkas Edit alapító-főnökösszony: „Missziós üzenetek.”

5.30: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye.

6.30: Mit üzen a rádió.

7.25: Lőversenyeredmények.

7.30: Kabaréest. Rendező: Bánóczy Dezső.

9.30: Másfélóra könnyű zene. (Zenekari hangverseny.) Karnagy: Polgár Tibor.

Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld.

Bécs. 11: Gramofon. 12: Zenekar. 4.40: Tréfák. 5: Zene. 5.30: Hangverseny. 7.30: Zene.

Berlin. 6.15: Gramofon. 7.05: Zene. 9.10: Kabaré. Majd: Bizony Béla zenekara.

Kassa. 11.30: Gramofon. 12.30: Déli zene. 6: Gramofon. Utána: Prága.

Prága. 11.15: Gramofon. 5.40: Kamarazene. 6.25: Gramofon. Utána: Pozsony.

Varsó. 4.20: Gramofon. 6: Zene. 7.20: Gramofon. 8.15: Könnyű zene. 11: Táncczene.

— Elektromos előkészítő tanfolyam nyílik meg október 13-án a debreceni m. kir. áll. fa- és fémipari szakiskolán. A tanfolyam bevezető része a később tartandó elektr. szerelő és elektromos gépkezelő tanfolyamnak. A tanfolyam tartama 8 hét, előadások hetenként háromszor este 6-9 óráig. Gyakorlatok vasárnap délelőtt tartatnak, beiratkozhatnak azok, akik 18 életévüket betöltötték és egy évi fémipari műhelyi gyakorlatot tudnak igazolni. Tandíj 37.30 p., mely összeg két részletben is fizethető.

— A Debreceni Független Ujság előfizetői és példányonként vásárlói jelentős kedvezményekkel használhatják a Debreceni Független Ujság Kölcsonkönyvtárát.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó
DÉGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSE
Piros Ferenc életének 23. évében elhunyt. Temetése e hó 4-én délelőtt 11 órakor lesz a Péterfia uccai temető halottsházától a ref. egyház szertartása szerint a Péterfia uccai temetőbe.

Németországban bojkottmozgalom indult meg a durva cseh tüntetések miatt

Prága, október 3. A Telegraph című délutáni lap szenzációs formában arról közölt tudósítást, hogy Németországban bojkottmozgalom indult meg Csehország ellen. Berlinben, Münchenben és Bécsben is levették a cseh szerzők da-

rajbait a színházak műsoráról. Egy prágai börténnyel egy német üzletfél megszakitotta az összeköttetést a legutóbbi eseményekre való hivatkozással. A bojkottmozgalom terjed.

Balássy csendőrszázadoson a szállítási panama első letartóztatottján kitört az elmebaj

Budapest, október 3. Balássy László csendőrszázadoson a belügyi szállítási panama első letartóztatottján.

kitört az elmebaj.

a százados elmeegógyintézetbe kellett vinni.

Balássy a Margit körüti fogházban ült. Itt többször meglátogatta őt védője, Varga Béla dr. s tárgyalta vele a szállítási panama ügyeiről. Az ügyvédnek feltűnt, hogy

a százados össze-vissza beszél, minduntalan arról panaszkodik, hogy halálba akariák őt kergetni.

Tapasztalatairól jelentést tett illetékes helyen s annak a gyanújának adott ki-tejezést, hogy Balássy László nem beszámítható. A Margit körüti fogház orvosa megfigyelte a százados, viselkedését ő is gyanusnak találta és Balássyt beszállította a 2. sz. helyőrségi

kórházba. A kórházban a megfigyelés második hetében

Balássy László öröngeni kezdett

és semmiképen sem akarta megengedni, hogy injekciózzák.

Azt hajtogatta, hogy mérget tettek az injekciós tübe és így akariák őt megölni.

Bakodi Aurél dr. törvényszéki szakértő is megvizsgálta a százados s miután a szakértő orvosok véleménye egyöntetű volt, elhatározták, hogy Balássy Lászlót elmeegógyintézetbe viszik. A százados a háboruban gránátnyomást kapott, három évig orosz hadifogságban volt, ott egy kórházban — fogságbaesése után — hosszabb ideig feküdt eszméletlenül. Uglátszik, elmezavarodottsága háborus szenvedéseire vezethető vissza.

Egy évi börtönre ítélték egy vásári zsebtolvajt

Lopás büntetével vádolva állottak pénteken a törvényszék előtt Farkas Miklós és Tengelicán János lókupecok.

A múlt év december 13-án a biharnagybajomi vásáron Barta István gazdálkodó észrevette, hogy a zsehből eltűnt a tárcája. Ugyanakkor látta azt is, hogy az addig mellette álló Farkas Miklós feltűnő gyorsan igyekszik eltűnni mellőle. Rögtön gondolta, hogy ő a tolvaj és utána rohant. Sikerült is elfogni a menekülő embert, aki megijedve adta vissza az ellopott pénztárcát és csak arra kérte Bartát, hogy ne tegyen ellene feljelentést. Bartha, miután megfenyegette Farkast, hogyha megint ilyesmit követ el, könyörtelenül rendőrkékre adja, szabadon engedte. Farkas azonban nem váltotta be az ígérteit, mert még azon a napon kilopta Hajdu Istvánné és Várdai Benjámín biharnagybajomi lakosok zsehből a pénztárcát. A két ember nem vette észre a lopást csak akkor, amikor a feltűnően mellőlük furakodó Farkas már eltűnt mellőlük. Nem sokáig örülhetett

azonban a tolvaj lókupec a szerencsének, mert néhány óra múlva elfogták a csendőrök és bevitték a parancsnokságra a lókupecet, ugyszintén a mellette tartózkodó Tengelicán Jánost is, akiről azt hitték, hogy bűntársa Farkasnak. A csendőrségen meglepő fordulat állott be az ügyben. Farkas Miklóst szabadon engedték, mert egy okirattal igazolta magát, ugyszintén Tengelicán Jánost is, aki ellen semmiféle bizonyíték nem merült fel. Később kiderült, hogy a Farkas igazolványai hamisak voltak és ennél fogva letartóztatották.

A pénteki tárgyaláson ugy Tengelicán, mint Farkas mindent tagadott. Tengelicán azt állította, hogy nem is ismerte Farkast, csak véletlenül került melleje a vásár forgatagában. Farkas mindent tagadott, sőt még azt is letagadta, hogy ő Biharnagybajomban tartózkodott volna az említett időpontban.

A tanak azonban valamennyien azt bizonyították, hogy Farkas volt az, aki ellopja a zsebből a pénztárcát.



A német motorkerékpárverseny három hőse. Fenn: Bullus angol. Középen: Rütchen német. Jobboldalt: Bauhoffer német. A két első N. S. U., a harmadik D. K. W. gépen futott.

Az ügyész a tanúhallgatások után bizonyítékok hiányában Tengelicán ellen a vádat el-cjtette, ellenben Farkas ellen teljes egészében fentartotta.
A bíróság ezután kihirdette az ítéletet, amelyben bűnösnek mondotta ki Farkas Miklóst három rendbeli lopás vétségében és ezért 1 évi börtönbüntetésre ítélte, amelyből az előzetes letartóztatással hat hetet kitöltöttek vett.

Görbe tükör

Két jász beszélget. A nehéz időkről panaszkodnak.

— Tegnap is hogy jártam! — mondja az egyik. — Felszálok a körüti villamosra, ki-szemelem a pasast, aki a peronon elbámész-kodott... valami ariembernek látszott... és belenyúltam a zsebébe.
— Na és mit horgásztál ki?
— En semmit, de az a betyár leluza az államról a szép aranygyűrűmet.

Azt kérdezik az öreg gazdától, meg van-e ed-gedve a sorsával. Azt feleli:

— Hát ami azt illeti... Az udvaromban van egy kut, amit muszáj vagyok minden esztendőben kétszer-háromszor tisztítani, mert nincs benne víz... a csizmámat meg soha nem tisztítom, oszt mihelyt esik az eső, mondjárt van benne víz. Hát ilyen az én szerencsém.

Két alföldi menyecske találkozik a vasuton.

— Szervusz, Lid! De rossz börbé' vagy! Mi bajod?

— Most kerültem haza Szegedről, a kliniká-rul. Megoperáltak.

— Oszt mi végett?

— Epekövem vót.

— Mi a fene?... Mitül kaptad?

— Az anyósomul. Egy fődél alatt laktunk.

Nyári szinkörben. Spitzer rászól az előtte álló hölgyre:

— Kérem, nagysád, legyen szíves levenni a kalapját... én nevetni jöttem ide, nem pedie azért, hogy a kegyed kalapiát nézzem.

A nő hátraszól:

— Akkor figyelje a vállamat és ha azt látja, hogy rángatózok, hát nevessem.

Doktor ur, legyen szíves valami hatásos hajtószert adni rekedtség ellen.

— Mit beszél? Rekedtség ellen hajtószert?

— Tudniillik az anyósom feljöt Szent István-napjára és azóta itt rekedt.

Egy árverésen a kalapács-iel után így szól a hatóság embere:

— A teremben elveszett egy pénztárca. A tulajdonos husz pengőt ígér a megtalálónak.

Pillanatszerű esend. Aztán egy árverési hiéma megszólal:

— Huszonkettő...

Móricától azt kérdezik az iskolában:

— Mondd meg nekem, ha egy méter szövet 16 pengő és ebből egy ruhára három méter szükséges, a ruhához való kellék pedig 35 pengőbe kerül, mit fizetünk egy öltönyért?

Móricka gondolkodik egy darabig, aztán így szól:

— Mondja, kedves tanító bácsi, nem lehetne azt az öltönyt készen megvenni?

— Mégis csak nagy különbség van a régi asszonyok, meg a mostaniak között!

— Ugyan kérlek... Legföllebb az, hogy a régi asszonyoknak nagy haját adott a Gondviselés, a mostaniaknak meg nagy gondot ad a hajviselés.

Z. ur elmegy a paphoz és szomorú képpel panaszkolja, hogy a felesége ellen súlyos erkölcsi merényletet követtek el.

— És honnét tudod ezt, fiam? — kérdezi a pap.

— Ő maga vallotta be nekem könnyek között.

— Na és megmondta, hogy ki volt az az ember?

— A nevét nem tudta, de körülírta.

— Nos?

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

— Az egész falu.

Herceg Esterházy Pál rábaközi husárugyárának debreceni lerakata Piac ucca 30, megnyit!

Esterházy győgyonka, teavirslí, felvágottak, rouladók, nyelvek, kolbászok, sajtok, halak, teasütemények nagy választéka. — 1 kgr. Eitűnő rábaközi kolbász P 240. — Teavaj 44 fillértől. — Esterházy prágai pácolású győgyonkaja világmárka! Telefonszáml-49 — o — Telefonrendeléseket azonnal továbbítunk!

Luxus és mindennapi ruhára való angol szövetek, kötött-szövöttárak

dus választékban
uri szabó **MOSKOVITS JÓZSEF** divatkereskedő
Telefon 11-72. **PIAC UCCA 41.**

Dr. Vásáry István polgármester fontos tárgyalásokat folytat a kormánnyal

Pénteken este dr. Vásáry István polgármester igen fontos tárgyalásokra Budapestre utazott. Ezek a tárgyalások szombaton folynak le, amikor a polgármesternek a miniszterelnökkel és Gombös Gyula honvédelmi miniszterrel, valamint gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszterrel lesznek nagyjelentőségű tanácskozásai.



Dr. Vásáry István.

ba hajtát és meghallgatja Tabéry Géza előadását.

Dr. Vásáry István polgármester szombaton este hat órakor tér vissza Debrecenbe, ahol a vonatról egyenesen a Déri-muzeumba hajtát és meghallgatja Tabéry Géza előadását.

Németországban bojkottmozgalom indult meg a durva cseh tüntetések miatt

Prága, október 3. A Telegraph című délutáni lap szenzációs formában arról közölt tudósítást, hogy Németországban bojkottmozgalom indult meg Csehország ellen. Berlinben, Münchenben és Bécsben is levették a cseh szerzők da-

rabjait a színházak műsoráról. Egy prágai börtönnel egy német üzletfél megszakitotta az összeköttetést a legutóbbi eseményekre való hivatkozással. A bojkottmozgalom terjed.

Balássy csendőrszázadoson a szállítási panama első letartóztatottján kitört az elmebaj

Budapest, október 3. Balássy László csendőrszázadoson a belügyi szállítási panama első letartóztatottján.

kitört az elmebaj.

a századost elmeorvosintézetbe kellett vinni.

Balássy a Margit körüti fogházban ült. Itt többször meglátogatta őt védője, Varga Béla dr. s tárgyalta vele a szállítási panama ügyeiről. Az ügyvédek feltűnt, hogy

a százados össze-vissza beszél, minduntalan arról panaszkodik, hogy halálba akarják őt kergetni.

Tapasztalatairól jelentést tett illetékes helyen s annak a gyanújának adott kifejezést, hogy Balássy László nem beszámítható. A Margit körüti fogház orvosa megfigyelte a századost, viselkedését ő is gyanúsak találta és Balássyt beszállította a 2. sz. helyőrségi

kórházba.

A kórházban a megfigyelés második hetében

Balássy László öriöngeni kezdett

és semmiképen sem akarta megengedni, hogy injekciózzák.

Azt hajtogatta, hogy mérget tettek az injekciós tübe és így akariák őt megölni.

Bakodi Aurél dr. törvényszéki szakértő is megvizsgálta a századost s miután a szakértő orvosok véleménye egyöntetű volt, elhatározták, hogy Balássy Lászlót elmeorvosintézetbe viszik. A százados a háboruban gránátnyomást kapott, három évig orosz hadifogságban volt, ott egy kórházban — fogságbaesése után — hosszabb ideig feküdt eszméletlenül. Ugylátszik, elmezavarodottsága háborus szenvedéseire vezethető vissza.

Egy évi börtönre ítélték egy vásári zsebtolvajt

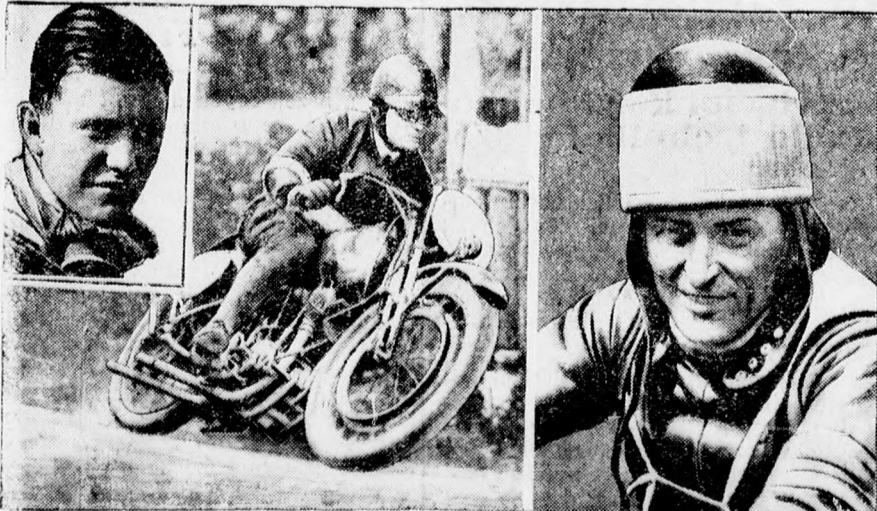
Lopás büntetével vádolva állottak pénteken a törvényszék előtt Farkas Miklós és Tengelicán János lókupecsek.

A múlt év december 13-án a biharnagybajomi vásáron Barta István gazdálkodó észrevette, hogy a zsehből eltűnt a tárcája. Ugyanakkor látta azt is, hogy az addig mellette álló Farkas Miklós feltűnő gyorsan igyekszik eltűnni mellőle. Rögtön gondolta, hogy ő a tolvaj és utána rohant. Sikertelenül is előgáti a menekülő embert, aki megijedve adta vissza az ellopott pénztárcát és csak arra kérte Bartát, hogy ne tegyen ellene feljelentést. Bartha, miután megfenyegette Farkast, hogyha megint ilyesmit követ el, könyörtelenül rendőrkézzre adja, szabadon engedte. Farkas azonban nem váltotta be az ígérteit, mert még azon a napon kilopta Hajdu Istvánné és Váradi Benjámint biharnagybajomi lakosok zsebéből a pénztárcát. A két ember nem vette észre a lopást csak akkor, amikor a feltűnően mellőlük furakodó Farkas már eltűnt mellőlük. Nem sokáig örülhetett

azonban a tolvaj lókupec a szerencsének, mert néhány óra múlva elfogták a csendőrök és bevitték a parancsnokságra a lókupecet, ugyszintén a mellette tartózkodó Tengelicán Jánost is, akiről azt hitték, hogy bűntársa Farkasnak. A csendőrségen meglepő fordulat állott be az ügyben. Farkas Miklóst szabadon engedték, mert egy okirattal igazolta magát, ugyszintén Tengelicán Jánost is, aki ellen semmiféle bizonyíték nem merült fel. Később kiderült, hogy a Farkas igazolványai hamisak voltak és emélfogva letartóztatották.

A pénteki tárgyaláson ugy Tengelicán, mint Farkas mindent tagadott. Tengelicán azt állította, hogy nem is ismerte Farkast, csak véletlenül került melleje a vásár forgatagában. Farkas mindent tagadott, sőt még azt is letagadta, hogy ő Biharnagybajomban tartózkodott volna az említett időpontban.

A tanúk azonban valamennyien azt bizonyították, hogy Farkas volt az, aki ellopja a zsebből a pénztárcát.



A német motorkerékpárverseny három hőse. Fenn: Bullus angol. Középen: Rütchen német. Jobboldalt: Bauhoffer német. A két első N. S. U., a harmadik D. K. W. gépen futott.

RADIO

SZOMBAT, október 4.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karnagy: Kraul Antal.

9.30: Hírek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Víz-

állásjelentés magyarul és németül.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Gramofonhangverseny.

12.25: Hírek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-

jelentés.

2.30: Hírek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak, árfolyamhírek.

4: Máthé Elek dr. felolvasása: Ősz a skót Highlandon.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-

jelentés, hírek.

5: A Szociális Missziótársulat előadása. Farkas Edit alapító-főnökszeny: „Missziós

üzenetek.”

5.30: Eugen Stepat orosz balalajka zenekar-

ának hangversenye.

6.30: Mit üzen a rádió.

7.25: Lőversenyeredmények.

7.30: Kabaréest. Rendező: Bánóczy Dezső.

9.30: Másfélóra könnyű zene. (Zenekari

hangverseny.) Karnagy: Polgár Tibó.

Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés,

hírek.

Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának

hangversenye.

Külföld.

Bécs. 11: Gramofon. 12: Zenekar. 4.40: Tré-

fák. 5: Zene. 5.30: Hangverseny. 7.30: Zene.

Berlin. 6.15: Gramofon. 7.05: Zene. 9.10: Ka-

baré. Majd: Bizony Béla zenekara.

Kassa. 11.30: Gramofon. 12.30: Déli zene.

6: Gramofon. Utána: Prága.

Prága. 11.15: Gramofon. 5.40: Kamarazene.

6.25: Gramofon. Utána: Pozsony.

Varsó. 4.20: Gramofon. 6: Zene. 7.20: Gra-

mfon. 8.15: Könnyű zene. 11: Táncczene.

— Elektromos előkészítő tanfolyam nyílik

meg október hó 13-án a debreceni m. kir. áll.

fa- és fémpipari szakiskolán. A tanfolyam be-

vezető része a később tartandó elektr. szerel-

ő és elektromos gépkezelő tanfolyamnak.

A tanfolyam tartama 8 hét, előadások heten-

ként háromszor este 6-9 óráig. Gyakorlatok

vasárnap délelőtt tartatnak, beiratkozhatnak

azok, akik 18 életévüket betöltötték és egy évi

fémpipari műhelyi gyakorlatot tudnak igazolni.

Tandij 37.30 p., mely összeg két részletben is

fizethető.

— A Debreceni Független Ujság elő-

fizetői és példányonként vásárlói jelentős

kedvezményel használhatják a Debreceni

Független Ujság Kölcsonkönyvtárát.

—

—

—

—

—

—

—

—

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó

DÉGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSE

Piros Ferenc életének 23. évében elhunyt.

Temetése e hó 4-én délelőtt 11 órakor lesz a

Péterfia ucai temető halottasházától a ref.

egyház szertartása szerint a Péterfia ucai te-

metőbe.

—

—

—

—

—

—

—

Az ügyész a tanúhallgatások után bizonyítékok hiányában Tengelicán ellen a vádat el-
ejtette, ellenben Farkas ellen teljes egészében
fentartotta.

A bíróság ezután kihirdette az ítéletet, amely-
ben büntőnek mondotta ki Farkas Miklóst há-
rom rendbeli lopás vétségében és ezért 1 évi
börtönbüntetésre ítélte, amelyből az előzetes le-
tartóztatással hat hetet kitöltötnek veit.

Görbe tükör

Két jász beszélget. A nehéz időkről panas-
kodnak.

— Tegnap is hogy jártam! — mondja az
egyik. — Felszálok a körüti villamosra, ki-
szemelem a pasast, aki a Perronon elbámész-
kodott... valami uriembernek látszott... és
belenyultam a zsebébe.

— Na és mit horgásztál ki?
— Én semmit, de az a betyár lehuzta az
íjarról a szép aranygyűrűmet.

Azt kérdezik az öreg gazdától, meg van-e e-
gedve a sorsával. Azt feleli:

— Hát ami azt illeti... Az udvaromban van
egy kut, amit muszáj vagyok minden eszén-
dőben kétszer-háromszor tisztítani, mert nincs
benne víz... a eszimat meg soha nem tisztí-
tom, oszt mihelyt esik az eső, mondjárt van
benne víz. Hát ilyen az én szerencsém.

Két alföldi menyecske találkozik a vasuton.

— Szervusz, Lid! De rossz bőrbő' vagy! Mi
bajod?

— Most kerültem haza Szegedről, a kliniká-
ról. Megoperáltak.

— Oszt mi végett?

— Epekővem vót.

— Mi a fene?... Mitől kaptad?

— Az anyósomtól. Egy földel alatt laktunk.

Nyári szinkörben. Spitzer rászól az előtte ülő
hölgyre:

— Kérem, nagysád, legyen szives levenni a
kalapját... én nevetni jöttem ide, nem pedig
azért, hogy a kegyed kalapját nézzem.

A nő hátraszól:

— Akkor figyelje a vállamat és ha azt látja,
hogy rángatózik, lát nevessem.

— Doktor ur, legyen szives valami hatásos
hajtószert adni rekedtség ellen.

— Mit beszél? Rekedtség ellen hajtószert?

— Tudniillik az anyósom feljött Szent István-
napjára és azóta itt rekedt.

Egy árverésen a kalapács-iel után így szól a
hatóság embere:

— A teremben elveszett egy pénztárca. A tel-
lajdonos husz pengőt ígér a megtalálónak.

Pillanatszerű csend. Aztán egy árverési hiéná
megszóal:

— Húszonkettő...

Móricskától azt kérdezik az iskolában:

— Mondd meg nekem, ha egy méter szövet

16 pengő és ebből egy ruhára három méter

szükséges, a ruhához való kellék pedig 35 pen-
gőbe kerül, mit fizetünk egy öltönyért?

Móricka gondolkozik egy darabig, aztán így
szól:

— Mondja, kedves tanító bácsi, nem lehetne
azt az öltönyt készen megvenni?

— Mégis csak nagy különbség van a régi
asszonyok, meg a mostaniak között!

— Ugyan kérlek... Legföllebb az, hogy a régi
asszonyoknak nagy haját adott a Gondviselés-

mostaniaknak meg nagy gondot ad a hajví-
selés.

Z. ur elmegy a paphoz és szomorú képpel pa-
naszolja, hogy a felesége ellen súlyos erkölcsi
mérényletet követtek el.

— És honnét tudod ezt, fiam? — kérdezi a
pap.

— Ő maga vallotta be nekem könnyek között.

— Na és megmondta, hogy ki volt az az
ember?

— A nevént nem tudta, de körülírta.

— Nos?

— Az egész falu.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM
A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG

vöttárak

kereskedő
AC UCCA 41.

llgatások után bizonyí-
lessán ellen a vádat el-
ellen teljes egészében

tükör

nehéz időkről panasz.
ártam! — mondja az
körüli villamosra, ki-
a perronon elbámsz-
bernek látszott... és

tál ki?
a betyár lehuzta az
ürümet.

gazdától, meg van-e de-
leli:
... az udvaromban van
gyok minden eszter-
tisztítani, mert nincs
meg soha nem tisztu-
az eső, mondjárt van
én szerencsém.

találkozik a vasuton.
rossz borbó' vagy! Mi
a Szegedről, a kliniká-
kapad?
gy földel alatt laktunk.
zer rászól az előtte álló
egyén szíves levenni a
főtem ide, nem pedig
alapját nézzem.

államát és ha azt látja
evessen.
szíves valami hatásos
g ellen.
ség ellen hajtszert?
om feljött Szent István-
edi.

ács-fel után így szól a
tt egy pénztárca. A tu-
ér a megtalálónak.
án egy árverési hírna

ik az iskolában:
ha egy méter szövet
ruhára három méter
ló kellék pedig 35 pen-
egy öltönyért?
gy darabig, aztán így

ftó bácsi, nem lehetne
megvenni?
különbség van a rési-
niak között!
főllebb az, hogy a rési
t adott a Gondviselés-
gy gondot ad a hályk-

és szomorú képpel pa-
e ellen súlyos erkölcsi
zt, fiam? — kérdezi
nekem könnyek között.
hogy ki volt az az
de körülírta.

TESI ORGANUM
GGETLEN ÚJSÁG

Esküvő után

inny LERNER fényképészhez!



Stresemann Gusztáv, a németek nagy külügy-
minisztere, aki Németország javára nagy sike-
reket ért el. A kiváló diplomata most egy éve
halt meg s ez alkalomból Németország meleg
emlékünnepezen áldoz Stresemann emlékének.

Pénteken volt Stresemann halálának évfordulója

Genf, október 3. Stresemann halálának mai első évfordulóján Titu-
lescú a népszövetségi közgyűlés mai ülésének megnyitására az elnöki
székből meleg hangon méltatta Stre-
semann egyéniségét és a Népszövetsé-
g kebelében kifejtett működését.

Berlin, október 3. A lapok hosz-
szabb cikkeket szentelnek Stresemann
emlékének. A Vossische Zeitung így
ír: Aki Stresemannban csak a régi poli-
tikust látja, azt a realpolitikust, aki
Németország bajaiából európai kérdést
csinált, az minden bizonnyal csökkent
Stresemann nagyságát és leszállítja
annak az értékét, amit Stresemann Né-
meországért cselekedett. A Börsen-
kurir azt írja, hogy Stresemann új fel-
adatok és új lehetőségek útját nyitotta
meg a német nép előtt. A Berliner
Tageblatt Stresemann művét igazi
békeműnek mondta.

Iparosok munkanélkülisége

A „KÉKOSZ” debreceni csoportja e hó 5-én
délután 10 órakor saját helyiségében, Csapó
uccai Knoll-házban taggyűlést tart, melynek
napirendi tárgya: a munkanélküli iparosok.
Sajnos, olyan kérdés ez ma, hogy mindenki
megdöbbenve áll szemben ezzel az általános
nyomorúsággal. A tél küszöbén, az igéreték
pergőtüzében megjelenik az iparostársadalom,
hogy a maga részére is munkát kérjen, vagy
olyan segítséget, amellyel a kétségbeesztő vi-
szonyain változtatni, vagy legalább enyhíteni
tudjon. A „KÉKOSZ” igen helyesen teszi, hogy
ezt a kérdést napirendre hozza és az illetékes
fórumokhoz fordul az iparosság és kereske-
delem érdekében! A bizonyára nagy számban
megjelenő „KÉKOSZ” tagok olyan módozato-
kat fognak találni, amelyek alkalmasaknak lát-
szanak a helyzet javítására, épp ezért kívána-
tos az érdekeltek nagy számban való megjele-
nése.

JOBBAN
kiszolgálják
mintbárhoz



SZAKÁL GÉZA

fotografálásában, hol minden lemez,
filmet, papírt, vegyszert, képkamerát olcsón
és friss árut vásárolhat.

PIAC UCCA 34. SZ.

Megérkeztek

a legújabb szenzációs szép világhírű
Fischer őszi KALAPOK

1931. évi modellek, addig még
nem látott gyönyörű divatszínnek!

Figyelem! Fischer név alatt más cégnél árult kalapok nem nyulszőr, ha-
nem gyapju anyagból készülnek és nem azonosok a világhírű
Emerich Fischer gyártmányával.
FRANK EDE.

Olcsóbbá teszik a sestakerti
uccaszabályozást

A két pengő 80 filléres telekár 1.40—1.60
pengő lesz

A sestakerti érdekeltség körében
már többször merültek fel különböző
panaszok és kívánságok a Sestakert
szabályozásával kapcsolatban, mert
az ottani lakosság szerint az új uccák
tölméretezettek és ugyancsak tulságo-
san ki akarják szélesíteni a Poroszlay,
Komlóssy és Andrassy utat is.
Most, dr. Vásáry István polgár-
mester, Zöld József és Borsos Jó-
zsef műszaki tanácsos társaságában ki-
szállott a helyszíre és megtekintette
a szabályozási terv szerinti utvonala-
kat. A polgármester megállapította,
hogy a kerítés érdekében

részletes megtárgyalása céljából a pol-
gármester értekezletre hívta egybe a
sestakerti birtokosság vezetőit és az
értekezletet pénteken délelőtt tartot-
ták meg a polgármesteri hivatalban. A
tanácskozáson megjelent dr. V á s á r y
István polgármester, Zöld József fő-
jegyző, A r y Lajos főszámvevő, B o r s o s
József műszaki tanácsos,
F r e u n d Jenő dr. ügyvéd, H o r v a y
Róbert igazgató, N a g y József, Merkl
Ferenc, R á b o l d Gusztáv, R o z g o n y i
Dezső műszaki tanácsos és B a i-
kányi Ede.

az érdekeltség által viselendő költ-
ség erős redukciójának szem előtt
tartásával lehetővé válik, hogy a
16 méter szélességre tervezett
uccákat 12 méterre, a 12 méter
szélességeket 10 méter szélessé-
güre méretezzék.

Az értekezlet az uccáknak, továbbá
a régi főtutaknak a fenti méretezés
szerinti csökkentését határozta el.
Ugyancsak áttekintették értékelés
szempontjából az egész területet és
megjelölték a hozzávetőleges kisajátí-
tási egységeket is. Megállapították,
hogyha a tervbe vett végrehajtást a
fentiek szerint eszközölik, akkor a költ-
ségek annyira csökkennek, hogy négy-
szögölenként, — beleértve a Horthy
Miklós ut megnyitásának költségeit is
maximálisan 1.40-től 1.60-ig számitha-
tók, a korábbi négyszögölenként
2.80-as árral szemben.

ami által a birtokosságnak kevesebb
területet kell leadni uccaszabályozá-
sokra. Kimondta a polgármester azt
is, hogy az uccaszélesítések és ucca-
nyitások folytán lebontásra kerülő épü-
letek közül azokat, amelyek szilárdak
és időállóak, ha a forgalmat egvébként
nem akadályozzák,

A polgármester felkérte Rábold
Gusztávot és Freund Jenő dr.-t, hogy
a műszaki munkák ilyen módon való
véglegesítésénél segítsenek Roz-
gonyi Dezső műszaki tanácsosnak.

egyelőre a szabályozásnál igény-
be nem veszik.
Ezeknek a kérdéseknek alapos és

Itt élned s halnod kell . . .

A külföldi államok határorszompóin egyre
resztül jutni. — A kivándorolni akaró
kivándorlási lehetőségek pedig

kevesebb munkát kereső magyar tud ke-
magyarok száma katasztrófálisan nő, a
katasztrófálisan csökkennek.

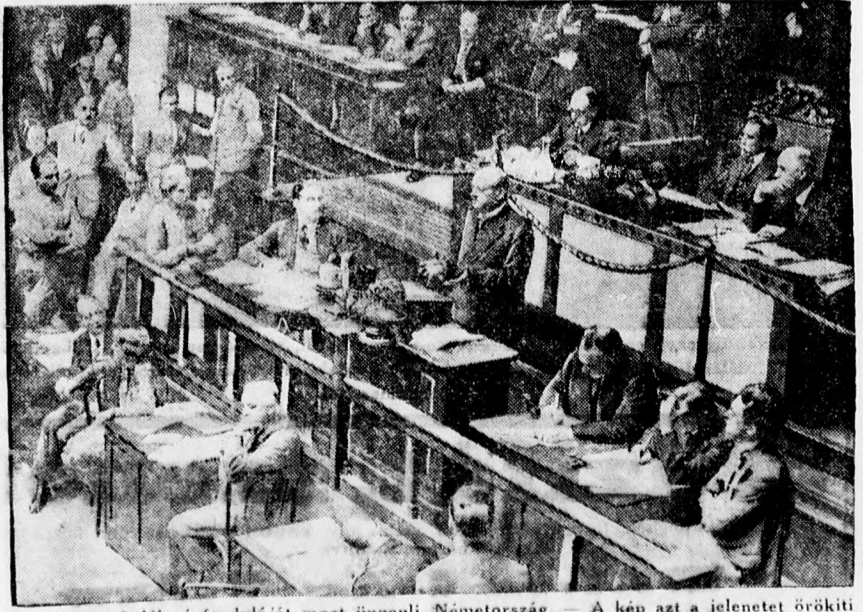
B u d a p e s t, október 2. Az Egyesült Álla-
mokban már évek hosszú sora óta csak azok
a kivételes emberek juthatnak, akiknek család-
tagjai kint élnek Amerikában és az amerikai
bevándorlási törvénynek megfelelnek.

konzervatív kormány egyszerűen be-
szüntette a bevándorlást. Kanadában nagy buzaváltság
van, a farmerek nem tudnak megélni, minden
munkaerőt elbocsátanak, tehát ha nem is
volna korlátozás, ugys bajos volna Észak
országaiiban elhelyezkedni.

Az utóbbi években a kivándorlás főleg
Kanadába irányult. Kanada most egysze-
rűen becsukta kapuit.

Délamerika az egyetlen földrész, amely
befogadja a bevándorlókat, ámbar egyes
államok már ott is korlátozzák a beuta-
vándorlást.

Két hónappal ezelőtt volt a választás, az új



Stresemann halála évfordulóját most ünnepli Németország. — A kép azt a jelenetet örökíti
meg, amikor Stresemann a birodalmi gyűlésen bejelenti a Népszövetségnél Genfben elért
eredményeket.

Fűzőmodell
1931.

amely a legerősebb alakot is
csinossá teszi, megérkezett a
Goldstein Karolin céghez,
Miklós u. 5.

zási engedélyek kiadását.

A magyar állam több kísérletet tett, hogy a
bevándorlást Délamerika felé irányítsa. Ezek
a próbálkozások azonban kudarcra végződtek.

Tavaly Argentínába vasutmunaklatokra
vitték ki a magyarokat, akik azonban any-
nyit szenvedtek új munkakörülményben, hogy
ezt az akciót be kellett szüntetni.

A földművelési minisztérium fecske-rendszert
akart bevezetni, vagyis úgy gondolta, hogy a
mezőgazdasági munkások főleglegét kiszál-
litja Délamerikába földmunkákra s ezek elvé-
zése után a munkások minden évben vissza-
térnek. Az utazási költségek azonban minden
keresetet felemésztettek, úgyhogy ma már
senki sem gondol a fecske-rendszer folytatá-
sára.

Hátra volna még Ausztrália, ide azonban
nagyon nehéz bejutni. Különben is a viszo-
nyok ott sem jők és csak az teheti a talpát a
legújabb földrésze, aki legalább 50 font
sterlinget, vagy 200 dollárt fel tud mutatni.
Ilyen kivándorló pedig nem sok akad.

Valamit feltétlenül tenni kellene a kivándor-
lás rendezése ügyében, mert ma az a helyzet,
hogy

kivándorolni egyáltalában nem lehet.

A belügyminisztérium — igen helyesen — a
délamerikai államokba csak azoknak ad ut-
levelet, akik olyan irásokat tudnak felmutatni,
hogy rokonai kint élnek és elhelyezésükért
gondoskodni fognak. Egy-egy vállalat, vagy
gyár elvéve alkalmaz valamelyik délamerikai
államban magyar munkást, természetesen ezek
is megkapják az utlevelet.

Minden összeköttetés nélkül, csupán sze-
rencsét próbálni nem engedik ki a magya-
rokat.

Most arra gondolnak, hogy Argentínában és
Braziliában, főleg német mintára, magyar
munkaközvetítőket állítsanak fel.

Nagyon érdekesek a kivándorlások visszaféjlő-
désének adatai országok szerint. Csak az első
félszázad adatait lehet ma még összehason-
lítani.

Az amerikai Egyesült Államok területére
a múlt esztendőben kivándorolt 938, az
idén csak 671 ember.

Kanadában a legnagyobb esés. A múlt év első
félében kivándorolt 4738, az idén csak 2005
magyar. A második fél évben még nagyobb
lesz az eltérés, mert a kanadai kormány ki-
mondta, hogy a névre szóló beutazási enge-
délyek a kiállítás napjától számítva öt hóna-
pon belül elvesztik érvényüket, újabb beuta-
zási engedélyt pedig egyáltalában nem adnak
ki. Juliusban már csak 168 ember ment ki Ka-
nadába, augusztusban pedig mindössze 79. —
Minden hónapban kevesebb és kevesebb lesz,
a jövő évben pedig már csak a családtagok
utazhatnak ki rokonaihoz.

Középamerika alatt tulajdonképpen Kubát
kell érteni. Tavaly az első fél évben kivando-
rolt 108, most pedig mindössze 17 ember.

Nem ilyen jelentős a visszaesés Braziliában.
Tavaly 118, az idén pedig 80 kivándorló uta-
zott el.

Argentína statisztikájában már nagyon
meglátszanak a megváltozott viszonyok.
Tavaly kivándorolt 1012 magyar, az idén csak
184. A múltévi kontingens azért oly nagy,
mert egyedül az utépítéssel kapcsolatban kö-
zel hatszázan vándoroltak ki és jelentős tétel
volt a fecske-rendszer munkáscsoportja is.

Uruguayban is elég nagy a csökkenés. Ta-
valy 522-en mentek ki, az idén csak 30-en. —
Uruguay az idén ünnepelte százéves fennállá-
sát és ebből az alkalomból világkiállítást
rendezett. Természetesen nagyarányú építke-

Zongorákat
csak
ott vásároljunk,
ahol minden tekintetben
megnyugtató garanciát kapunk. Mint ilyen
tízesen megbízható céget, leginkább ajánl-
hatjuk KERESZTÉLY hírneves zongora
termét, Budapest, Vilmos császár ut 66

Téli meleg iskola ruha 12 pengőtől feljebb Budapesti Férfiruha Áruházban Csapó ucca 6. sz. alatt.



Észközlés a szőlőre.

zések voltak és ezek a munkálatok szívták magukhoz a munkásokat, az idén azonban már nem volt szükség annyi munkáskézre. Ilyen képe van a magyar kivándorlásnak ezidőszerint. A felsorolt adatok is igazolják, hogy a magyar kivándorlás ugyszólván teljesen megszűnt, ámbár rengetegen kopogtatnak az utlevélsztály ajtaján, mert itthon nem tudnak munkát kapni. Sajnos, másutt is nagyon rosszak az elhelyezkedési lehetőségek. Európában egyedül Franciaországban nincsenek munkanélküliek. — A tengerentúli országokat nem számítva, Afrikában és Ázsiában lényegesen az elhelyezkedési lehetőség.

Elfogták a Hatvan uccai szőlőskert tolvajait

A debreceni rendőrségre napokkal ezelőtt jelentés érkezett, mely szerint a Hatvan uccai szőlőskertekben tolvajbánda garázdálkodik és a szőlőket dezmálja. A detektívek végkiszázták a kertet a késő esti órákban, elfogták négy fiatalok munkanélküli napszámost, akikre rábizonyult a szőlőlopás. Kihallgatás után a rendőrség elbocsátotta őket, mivel a kár, amit okoztak, csekély. Az eljárás ellenük tovább folyik.

Tabéry Géza előadása

A város minden rétegéből rendkívüli érdeklődés mutatkozik Tabéry Géza Erdélyről szóló előadása iránt. Az előadást dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Vársány István polgármester, dr. Sz. Kun Béla egyetemi rektor családjaikkal hallgatják meg. Még néhány páholyjegy és illel hely kapható 50 fillérért és 1 pengőért.

A bevezetőt dr. Papp Károly egyetemi tanár mondja a kulturális egyesületek nevében. Cs. Könyves Tóth Erzsébet erdélyi költők verseit szavalja, utána dr. Tabéry Géza tartja meg előadását a Déri-múzeum előadótermében. Az előadás ma, szombaton délután pontban félhat órákor kezdődik.

Előadás után az Angol Királynő Búnda termében társasvacsora lesz az előadó tiszteletére.

Kedden kezdik meg az összeférhetlenségi szabályrendelet-tervezet tárgyalását

A közigazgatás rendezéséről szóló törvény szerint a városoknak és községeknek meg kell alkotniuk a kizáró okokról szóló szabályrendeletet, amelynek elkészítésénél a székesfővárosi összeférhetlenségi törvényt kell szem előtt tartani.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága célul egyeztetés céljára a szabályrendelet-tervezet megvitatását, akkor azonban azzal vették fel a napirendre, hogy pártközi ad hoc bizottság elé utalják.

Ezt a pártközi bizottságot most október 7-ikén délelőtt 11 óra összehívták s akkor megkezdte az összeférhetlenségi szabályrendelet-tervezet megvitatását. Az összeférhetlenségi szabályrendelet-tervezet megalkotása elé amúgy nagyobb érdeklődéssel tekintenek, mert hiszen az alapul veendő székesfővárosi szabályrendelet ugyanis előírja, hogy törvényhatósági bizottsági tagságot nem viselhet senki, aki a városnak bérlője, szállítója, aki azzal szerződéses viszonyban van, vagy olyan vállalatnak tisztviselője, igazgatója, tulajdonosa, amely a városnak szállít.

A közigazgatási bizottság másodszor is megsemmisítette a városi kisgyűlési választásokat

Debrecen város kisgyűlési választását egyszer már megsemmisítették, a szavazólapok szabálytalan volta miatt. Ezzel szemben, úgy látszik, még nincsen befejezve az ügy, mert a budapesti magánforrásból származó értesítés szerint a közigazgatási bíróság megsemmisítette a második választást is és elrendelte, hogy Debrecenben újból kell választani a kisgyűlést.

A második kisgyűlési választást annak idején dr. Nagy János és társai felelőseknek, felelősöknek okultak adták elő, hogy amidőn a polgármestertől hivatalos szavazólapokat kértek, az kerekon megtagadta ezeknek kiadását. Ezért a választásnál bizonyos nehézségek támadtak, amelyek alkalmasságuk lehetnek arra, hogy megváltoztassák az eredményt. Dr. Nagy János alapos jogi indokolással mutatott rá

ennek az eljárásnak helytelenségére és kérte a választás megsemmisítését.

A panaszt a közigazgatási bíróság hoz terjesztették fel, amely szeptember 23-án tartott ülésében foglalkozott annak elbírálásával.

A közigazgatási bíróság helyt adott a felelőseknek, a második kisgyűlési választást is megsemmisítette és elrendelte, hogy Debrecenben harmadszor is meg kell választani a kisgyűlést.

A közigazgatási bíróság ítélete még nem érkezett meg a városhoz, azonban csak egy-két nap kérdése, hogy a döntést hivatalosan is kézhez kapják a város vezetői. Ez esetben a törvényhatósági bizottság legközelebbi kisgyűlésén újból meg fogják választani a kisgyűlés tagjait.

Staud Zoltán százados motorkerékpárjával nekirohant egy szekérnek és olyan szerencsétlenül zuhant le az utra, hogy szörnyethalt

Borzalmas motorkerékpár szerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka egy órákor Berettyóújfaluban. Staud Frigyes százados, aki a Bihar-keresztesi határállomson teljesít szolgálatot, két ismerősével, Tunyogi Andrásval és Szabó Terézval oldalkocsis motorkerékpáron Bihar-keresztesről Berettyóújfaluba ment. Az uton nem történt semmi baj, a motor kifogástalanul működött. Berettyóújfaluban azonban, mikor hazafelé tartottak, a Faragó-féle fátalep előtt Dimitru Mihály fuvaros szekere fordult a motor elébe, amelyet Staud Frigyes nem birt idejében lefékezni s így az oldalkocsis motorkerékpár belerohant a szekérbe.

A százados nagy ívben repült ki a motor

nyergéből s olyan iktóztatós erővel vágódott feje az ut kövéhez, hogy agyveleje szétloccsant.

Tunyogi András és Szabó Teréz kisebb sérüléseket szenvedtek és a berettyóújfalui kórházban vették őket ápolás alá.

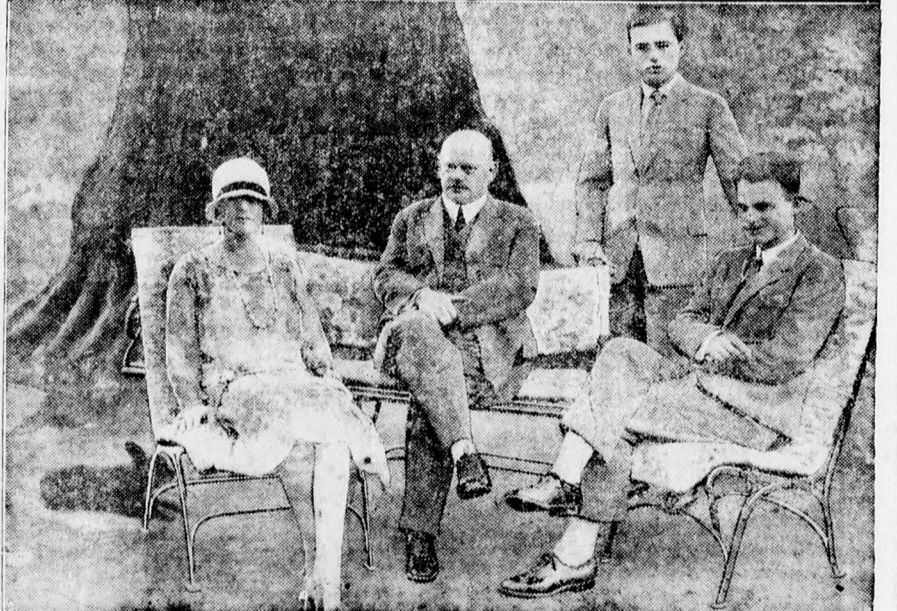
Dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró a katonai ügyészség megbízottaival együtt helyszíni vizsgálatok tartására utazott ki Berettyóújfaluba. Kihallgatják a kórházban fekvő két sérültet és mindazokat, akik szemtanúi voltak a balesetnek, hogy megállapítsák, hogy kinek a vigyázatlansága okozta a halálos kimeneteli karambolt.

Megkezdte munkáját a Tiszántúli Szépmíves Céh

Még a tavasszal lelkes tábor gyűlt össze Debrecenben az Angol Királynő Éttermében, hogy a napról-napra súlyosbodó gazdasági krízisről tárgyaljon, amely épen úgy, vagy talán még jobban érezhető a művészeti pályákon és jobban ránehezedik és súlyosabban hat a

művészekre, mint a társadalom bármely más társadalmi rétegére.

A művészet sohasem volt amilyen jinxus, mint ma, amikor az embereknek lassankint már kenyérré sem igen telik. Pedig a művészetre és irodalomra talán soha nem volt olyan nagy szükségé en-



Németország nagy szeretettel emlékezik meg nagy fiáról, Stresemann Gusztáv külügyminiszteréről halálának évfordulója alkalmából. A kép az utolsó felvétele a családja körében levő Stresemannról.

Tűzifát, szenet
 legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl egy **vagontételben**, mint felaprózva, házhoz szállítva
Békési és Löw
 Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária“ malom mellett) Telefonszám 946.

A jövőbelátó
 és Debrecenben közszeregetnek örvendő
S. Andor
 grafológus
 ma visszaérkezett és újra fogadja a JÖVŐT és JELLEMET kíváncsiszkodó közönséget.
Széchenyi ucca 5. sz.
 Kapu alatt jobbra második ajtó.

nek az országnak, mint manapság, hogy megtépzott haláraink között, minden nagy gazdasági krízis ellenére is kultúrfelelőseinket megtartsuk és bebizonyítsuk, hirdessük az új, felülvédott és felülvédott szomszédállamokkal szemben.

Az a harminctagú lelkes társaság, amely írók, művészek és művészbarátokból verődött össze, olyan egyesület megalakítását tűzte ki célul, amely hivatalos és mai nehéz gazdasági viszonyok mellett is a művészek és a művészetkedvelő közönség között tatóngó írt szűkebbre szorítani és itthon a Tiszántúlon elsősorban a tiszántúli művészi termékeknek piacot teremteni.

Az előkészítésre bizottságot küldtek ki, amely kidolgozta az alapszabályokat is, melyek szerint az egyesület címe: „Tiszántúli Írók és Művészek és Művészbarátok Egyesülete“ lenne, röviden „Tiszántúli Szépmíves Céh“.

Tagja lehet az egyesületnek mindenki, aki a művészetnek bármely ágában működik, vagy pedig a művészeteknek barátja.

Az egyesület lelkipapokat fog teremteni a művészek és a közönség között, a termékeket propagálja, művésztudományt állít fel és igyekszik a fiatal és talán még ismeretlen tehetséges kezdőknek érvényesülést szerezni.

Az egyesület székhelye Debrecen és működési területe kiterjed az egész Tiszántúltra, ennél fogva az egész Tiszántúlon, minden nagyobb városban főleg egyesületet alakítanak, hogy az egész vidékkel közvetlen kapcsolatot teremtsen.

Az egyesület gazdag programjával egyedül áll Magyarországon. Ebből a gazdag programból helyszüke miatt csak a fontosabbakat soroltuk fel. Ebből a gazdag programból azonban csak akkor lehet munkás valóság, ha a közönség körében meleg szeretetre, megértésre és támogatásra talál.

Lelekes tagokra van szükség, akiket keresztül az egyesület felemelkedik arra a nivóra, amelyet célul tűzött ki magának. Addig is, amíg az egyesület propaganda előadásait megkezdte, az előkészítő bizottság felkéri a művészeket, művészbarátokat, akik az egyesület munkájában részt ohajtának venni, hogy esatlakozásukat levelezőlapon P. Nagy Zoltán városi zeneiskolai igazgatónál, Csobán Endre főlevéltárosnál (Városháza), vagy Pál Nagy Zsigmond festőművésznel, Darabos u. 17. sz. alatt jelentse be.

EREDMÉNYESEN HIRDET A

 DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG telefonszámai:

Kiadóhivatal 18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Vasárnapi istentiszteletek. E hó 5-én, vasárnap, a debreceni református templomokban az istentiszteletek sorrendje a következő: A Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Mezey Béla, a Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kovács József, 11 órakor Kalas Ferenc, délután 5 órakor Kardos Lajos, a Kossuth uccai templomban délelőtt fél 9 órakor ifj. istentisztelet Kántor József, 10 órakor K. Kiss László, délután 5 órakor Madarász Zoltán, az Árpádtéren délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor Magyar Bertalan, az Ispolyban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Szabó Gyula, a Homokkertben délelőtt 10 órakor Papp Imre, délután 3 órakor Tóth Miklós, a Csapókerthben délelőtt 10 órakor Madarász József, délután 3 órakor vallásos ünnepély Gerda Sándor, Ondód-Vedresd, Halász András, Fancsika Vajda László, Nyulási új iskola délelőtt 10 órakor Bárdi Ferenc, Wolaifka telep délután 3 ó. Hadházy Pál, Köntösgát délután 3 órakor Kalas Ferenc, Kerektelep délután 5 órakor dr. Ferenczy Gyula, Sámsoni uti isk. délután 4 órakor Kovács Árpád, Nyilastelep délután 3 órakor Biró Béla.

Unitárius istentisztelet. A debreceni unitárius egyházközség Hatvan u. 24. sz. a. levő templomában október hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel őszi hálaadóistentisztelet tartanak urvaesoraosztással. Ez alkalommal prédikál és ágendázik: dr. Csiky Gábor, budapesti unitárius misszió lelkész. Istentisztelet után rendes őszi és gondnok választó közgyűlés lesz.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtt fél 9-9-ig imaház, 9-10-ig Bibliamagyarózat, délután 6-7-ig bemerítési ünnepély, fél 8-9-ig urvaesoraosztás.

Tanévnyitó az egyetemen. A debreceni egyetem tanévnyitó ünnepélyét e hónap 9-én, esütörtökön tartja a Kollégium disztermében. Az ünnepélyen a kultuszminisztert dr. Filyi Kálmán, az újonnan kinevezett államtitkár fogja képviselni. A doktorai avatások holnap lesznek a Kollégiumban, délelőtt 12 órakor. A tanévnyitó ünnepélyre a részletes meghívót a vasárnapi számban közöljük.

Petry Pál Földes diszpolgára. Földes község diszpolgárává választotta Petry Pál kultuszállamtitkár, akinek a diszpolgárságba való beiktatása vasárnap, október 5-én történik meg ünnepélyes keretek között. A földesi levante egyesület ugyanekkor tartja zászlóavató ünnepségét. A kettős ünnepségre Debrecenből dr. Hadházy Zsigmond főispán, Rásó István alispán és Dömsödy Imre főispáni titkár utaznak ki.

A főispán és az alispán Budapestén. Dr. Hadházy Zsigmond főispán és Rásó István alispán esütörtökön Budapestén tartózkodtak, ahol részt vettek a belügyminisztérium közmunka ankéntján. Az ankénten megjelentek a megyei városok polgármesterei is, akikkel együtt részletesen letárgyalták azt a programot, amelyet a vármegyékben akar elvégeztetni a kormány, hogy a földmives lakosság munkanélküliségét is enyhítse valami módon.

Magyarbarát olasz szerkesztő Debrecenben. Budapestről jelentik: Gino Cucchetti olasz író és szerkesztő az olasz-magyar barátságáról ma előadást tartott nagy érdeklődés mellett. Az előadást előkelő közönség hallgatta meg. Az olasz író Pestről több felé, így Pécsre és Szegedre is elutazik, ezután pedig Debrecenbe. Debrecenben október 12-én beszél az olasz-magyar barátságról.

Egy lebontott fal omladékaik közt csecsemő holttestet találtak. A Csapó ucca 27. számú háznál tatarozó munkások dolgoztak. Tegnap délelőtt a munkások a tatarozáskor lehullott omladékok között egy csecsemő holttestet találtak. Azonnal értesítették a rendőrséget, amely rögtön megindította a nyomozást annak megállapítására, hogyan került az omladékok közé a holttest. A nyomozás folyik és a jelek szerint már szombaton világosság derül az ügyre. A rendőrségnek egész délután folytak a kihallgatások és már sikerült is olyan nyomra akadni, amelyen eredményt elérni remélnek.

Debreceni munkások az internátus szerelési munkáinál. Kaptuk és közöljük a következő sorokat: B. lapjuk folyó hó 2-án megjeleni számában egy „Panaszos levél” jelent meg, amely szövegét, hogy a közközház és egyetemi internátusi szerelési munkákat idegenből hozott munkásokkal végeztették és így a helybeli munkanélküliséget növelték. Mivel az egyetemi internátusi villamos szerelés munkái én végeztem, a fenti kijelentés részben reám is vonatkozik. Az igazság érdekében kötelességem kijelenteni, hogy az egyetemi internátus villamos szerelési munkáinál kivétel nélkül debreceni szerelők — és pedig az én bejelentett régi munkásaim — dolgoztak. Aki ennek ellenkezőjét állítja az nem mond igazat. Debrecen, 1930 október 3-án. Soraim közléséért köszönetet mondva, vagyok, teljes tisztelettel: Földes Sándor, villamos világitás és erőátviteli vállalata Debrecen, Ferenc József ut. 43.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

S. Andor, a kiváló grafológus ismét Debrecenben van. Néhány héttel ezelőtt távozott el Debrecenből egy hónapi itt tartózkodás után S. Andor, az országhírhírű grafológus, akinek nevét és munkálkodását nemcsak Magyarországon, hanem a nyugati metropolisokban is igen jól ismerik, hiszen nem egy esetben állott már egy-egy büntény felderítésénél a bíróság s rendőrség rendelkezésére. S. Andor Debrecenben olyan népszerűsége tet szert, hogy ismerősei valósággal elárasztották levelekkel azért, hogy térjen vissza még néhány hétre és folytassa tovább írás-analiziseit. S. Andor a meglepő hívtalálásoknak eleget is tett, néhány napra leutazott Debrecenbe és szombat reggeltől kezdve Széchenyi ucca 5. sz. alatti lakosztályán fogadja azokat, akik érdeklődésükkel hozzáférni akarnak.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Fruska — Juliusi éjszaka

A Csokonai-színház e heti kissé zsúfolt műsorában két nap alatt két prózai előadást: pénteken a Fruskát, esütörtökön pedig éjjeli előadásban a Juliusi éjszakát mutatta be.

A Fruska vidám, kedves, könnyed jelentéktelenség, az amerikai lélek naivitásához szabott andalítóan bájos semmisség. Bonyodalma, amelyet szerelmi kedélyhullámzások zürzavarából egy édes kislány, a telivér venkifantáziával elképzelt hamupipóke — őh, boldog fiatal nemzet! — bogoz ki, olyan átlátszó és amyrára ártalmatlan, mint egy pohár víz, típusfiguráit régi ismerősökként öleli kebelére a szentimentális amerikai filmekben felnőtt publikum, gépkomikuma iskolapéldaszerű s nagyon jogos a gyanu, hogy azok a részek, amelyek kissé meg vannak finomítva, a kontinentális lélekhez közelebb hozott humorral elmélyítettek, nem annyira az amerikai Connerste, mint inkább a fordító Zagon Istvánra vallanak. Egészében: ügyes, kellemes, friss bohózat, nem kicsattanó, létkelen jókedvű, hanem kissé édeskes szentimentális s bár semmi sálya sincsen, jelentéktelenségében is szórakoztató.

A Csokonai-színház előadása bizonyos kettősséget mutat: azok a jelenetek, amelyek élesebben karrikizáltak, amelyekben a színek harsányabbak és van bennük valami szelcs hőbortosság, egy szóval a darab bohózati része sikerült, rugalmas és mulatságos, a vígjátéki rész azonban kissé nyomott tónusú és helyenként lapos. Ez azonban nem olyan hiba, amelyen tempóközosszal és az egész létketöbbletével ne lehetne segíteni.

A címszerepben bemutatkozott Pally Mancinak vannak jó momentumai, egy-egy sikerült átmenete és ügyes színe, de: ultrszelcs és hiányzik belőle a magával sodró verv. Az, ami annál inkább megvan Kardoss Gézában, aki most is rugalmasan eleven, könnyed és biztos karrikizozó; Tuboly Lajza a második felvonásban hazatalál s attól kezdve markáns színei, erős komikuma hat is; Cselle Lajosban van sok kedves gyá-

MERCEDES-BENZ személy- és teherautók
és a M. kir. áll. Vas, Acél- és Gépgyárak által gyártott
ehá MAGYAR GYÁRTMÁNYU
MÁVAG-MERCEDES-BENZ
teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselete
és eladási központja:
MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV. Váci ucca 24.
Körzetképviselet:
RÉVÉSZ IMRE DEBRECEN, HUNYADI UCCA 21. SZÁM.

A debreceni amatőr fényképészek vasárnap a halápi csardába rendezték kirándulást. Indulás reggel 7 óra 40 perckor a pályaudvarról. Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség.
A „Magantisztelet” szokásos összejövetelüket október 4-én, szombaton este pontosan fél 9 órakor tartják meg Thaly Kálmán ucca 14. sz. a. helyiségükben. Vigámi bizottság.
Beiratás előtt gyermeke szemérvizsgáttassa meg szemorvossal. Szemérvizsg. receptült pontosan elkészíti Lobi útszeresz, Piac u. 63.
Őszi kalap ujlonságok nagy választékban kaphatók Matta Anna kalapszalonyában, Bethlen ucca 23.
Gyász esetén ruhákat gyorsan, legolcsóbban fest Koncz, Péterfia 30., Szent Anna 2., Piac ucca 16.
Berzéki műterme, fotócikkek, képek, keretek. Ferenc József ut 38., az udvarban.
Műbort, üzletberendezés készíti Lusztig asztalosmester, Eötvös ucca 87. Telefon 17-97.
Hrabéczy az Ön ruhájának vasalásáról is gondoskodik.

Mix kalandját adja a már megszabott eseményekkel, szereplőkkel és végül boldog házassággal. Primitív emberek való e képpel együtt az egész műsor, melynek nevető értéke legfeljebb a bűnügyi statisztikából állapítható meg.

Ben Tyber

A Csokonai-színházban

A Csokonai-színház pénteki előadása után ismét fellépett Ben Tyber, a multkor olyan nagy sikert aratott kitűnő akrobatikus táncos, aki pompás produkcióival újból frappirozta a közönséget. — Miután a prózai előadás keretébe nem lehetett a világvárosi revüszínpadok ünnepelt sztárjának táncait beilleszteni, a Fruska harmadik felvonása után következő táncszámaival Ben Tyber, aki Párisból megérkezett pompás kosztümjében tökéletes teljesítményt nyújtott. Minden tánc után percekig viharzott a taps — s ha lehet — a mulhethi két emlékezetes debreceni vendégszereplésének sikerét is felülmultha az a hatalmas óváció, amelyben péntek este rész-sítették.



Ben Tyber.

Ben Tyber ma, szombaton este a Pesti család című operettüjdonságban bucsuzik a debreceni közönségtől, mert néhány nap mulva már Páris legelőkelőbb revüszínházában, a Lidóban lép fel, ahová száz estére szerződötték fejedelmi gázsival.

HETI MŰSOR:
SZOMBAT: Pesti család. Premier. Bérlet-szünet.
VASARNAP délután: Viktória.
VASARNAP este: Offenbach. Bérlet-szünet.
HÉTFŐ: Fruska. A) bérlet 3. szám.
KEDD: Pesti család. Bérlet-szünet.
SZERDA délután: Szendrey Julia. Itjusági előadás.
SZERDA este: Fruska. B) bérlet 3. szám.
CSÜTÖRTÖK délután: Repülj fecském. Zóna-előadás.
CSÜTÖRTÖK este: Viktória. Bérlet-szünet.
PÉNTEK: Pesti család. C) bérlet 3. szám.
SZOMBAT: Alvinczi huszárok. Premier. Bérlet-szünet.

A SZÍNHÁZI IRODA
HIREI
Ma, szombaton este ismét opereti premier lesz a Csokonai-színházban. Bemutatásra kerül Szenes Béla Gazdag lány című nagysikerű vígjátékának operettváltozata, a
PESTI CSALÁD.
Az operett librettóját Szilágyi László, sok 100 előadást megért operett szerzője írta, zeneszerző Radó József a Régi jó Budapest zseniális komponistája. Az operett főszerepeit az operettgyűttes legkiválóbb tagjai alakítják. Az előadás külön érdekessége, hogy Freulin Marie szerepében Halassy Mariska fog bemutatkozni. A pompás darab többi női szerepelt Erényi Böske, M. Barna Anci, Pally Manci és Fáskertvá Mária, a férfi főszereplők: Antók Ferenc, Unger István, Dolinay Vilmos, Sugár Misi és Kormos Ferenc. A ragyogó operetthez új diszletek készültek. A premieren
BEN TYBER.
öt világrész közkedvelt táncfenoméne ismét zseniális táncprodukciókkal sze-

Az Apolló Mozgó új műsora.
Népies műsört adott pénteken az Apolló. Ki a gyilkos az első kép, amely egy összebogozott családi tragédiát tállal fel bűnügyi rémregény formájában. Meggyilkolják a mostohát, a látszat a gyanúsított ellen szól, de természetesen ennek ártatlansága kiderül és minden jóra fordul. A tartalom és a hatásvadászó feldolgozás önmagában hordja a kritikát.
A repülő handiták című film Tom

SZÖRMEBUNDÁKAT :: PRÉMEZÉSEKET
RISKÓ szücs
KOSSUTH U. 3.
 A LEGIZLÉSESEBBEN KÉSZIT, ALAKIT
 ÉS JAVIT. JUTANYOS ÁRAK

repe. Az újdonságot Unger István rendezte, a zenei részt Jackó Rezső tanította be, az új táncokat Erdődy Kálmán kreálta. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Vasárnap délután az idei szezon legnagyobb operettsikere, a

VIKTÓRIA

van műsoron, míg este Offenbach halálának 50 éves évfordulójára Faragó Jenő operette, az

OFFENBACH

kerül színpadra. A címszerepet Unger István alakítja.

BEN TYBER

a debreceni közönség külön kívánságára fellép a PESTI CSALÁD premierjén. A publikum minden fellépésénél valóságos extázisban ünnepelte Ben Tybert, akihez hasonló nagy táncművészt még nem volt alkalma látni Debrecenben. Aki még nem látta, nézze meg, mert ha látta már, úgyis megnézi még egyszer ezt a nagy tudású fiatal táncakrobatát. A világvárosi varietészínpadok legnagyobb márkái közé tartozik Ben Tyber. Pár

Ma este a Hungária kávéházban tánc!

napon belül indul több éves művészi körútra. Szerződésének első állomása Páris, utána következnek a legnagyobb világvárosok: Róma, Milánó, Wien, Brüsszel, Berlin, Newyork, Washington, Los Angeles. Egy felejtethetetlen élménnyel fog távozni a színházból, ha megtekinti Ben Tyber zseniális produkcióját. Kérjük, hogy ismerősei, rokonai figyelmét felhívni sziveskedjék Ben Tyberre.



Ma: **„SALTO MORTALE”**
 Nagy cirкус attrakció 8 felvonásban. Verebes Ernő, Werner Pittschau és Lotte Loring főszereplésével.
 Megelőzi: Hogy kell a nőkel bántani. — Glen Tryon vígjátéka 7 felvonásban.
 Előadások: 6 és 8 óraker.



A bajnoki tabella harmadik helyét érheti el a Bocskay, ha győz vasárnap a Nemzeti ellen

Páratlan az érdeklődés a Nemzeti-Bocskay mérkőzés iránt az egész Tiszántúlon. Dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Vadsary István polgármester jelenlétében vasárnap tartja a Bocskay ünnepi keretek között közgyűlését, amelyen a Magyar Kupa érmeit és a kupa 11 mását Reichardt Ottó, a MLSz kiküldöttje adja át a játékosoknak.

A Bocskay ez évi közgyűlése ünnepi keretek között folyik le, amit kellőképpen meg is indokolnak azok a hatalmas sikerek, amelyeket az elmúlt futballév folyamán a debreceni klub elért. Ebben az évben hozta el vidékre a Bocskay a Magyar Kupát, belépve azoknak a kluboknak a sorába, amelyek a magyar futballnak ezt a legszebb trófeumát elnyerni szerencsések voltak. Az egyes mérkőzéseken elért sikerei is feljogosítják a Bocskayt arra, hogy büszke legyen az elmúlt szezonban kifejtett munkásságára, ünnepélyesen tartsa meg a sikeres esztendő végén közgyűlést. Még ünnepiesebb teszi aztán ezt az alkalmat, hogy a MLSz a Bocskay közgyűlését szelme ki arra, hogy átadja azon a Bocskay F. C. csapatának azt a tizenegy érmet és tizenegy mását a Magyar Kupának, amelyet a kupanyertes csapat kapni szokott. Reichardt Ottó, a Nemzeti titkár vezetője, a MLSz kiküldöttje, ő adja át az érmeket és kupákat a klub díszközgyűlésén, ünnepi beszéd kíséretében. Debrecen társadalmában kellő érdeklődést keltett a debreceni sportnak ez az ünnepe. A város társadalmának előkelőségei jelennek meg majd vasárnap délelőtt 10 óraker a város háza közgyűlési termében s emelk jelenlétükkel a Bocskay ünnepének, közgyűlésének fényét.

Vasárnap délután az ünnepi közgyűlés után ismét mérkőzése lesz a Bocskaynak, ismét egy alkalom, amelyen meg lehet mutatni a Bocskay játékosainak, hogy remek eredményeket nem a szerencsének köszönhetik, hanem a szerenese azért szegődött melléjük, mert tudásukkal, tehetségükkel megérdemelték. A Nemzeti mérkőzés jelentősége nemcsak azért nagy, mert a Bocskay közgyűlésének napján van épen, mert akkor áll ki a megerősített fekete-fehérek ellen, a debreceni csapat, amikor a debreceni ünnepélyen az egész magyar sport figyelmét maga felé fordította, hanem azért is, mert ha győzelmet arat a vasárnap meccsen a kék-sárga legénység, ezzel a győzelmével klubját a bajnoki tabella harmadik helyére emelheti fel. Az Újpestnek és a Hungáriának biztosnak látszik a bajnoki forduló mérkőzésein az eredmény, már pedig akkor 5 ponttal egyenesen az élcsoportha, harmadiknak zárkozhatik fel a Bocskay.

Debrecen és a Tiszántúli egész sportközönsége már csak azért is a legélénkebb érdeklődéssel

néz ez elé a mérkőzés elé s bizonyosra veszi, hogy az ellenfél erejének figyelembevételével teljes lelkesedéssel küzd majd a Bocskay, hogy elérhesse azt a megasztelő helyezést, amely eddig még nem jutott ki neki.

HUSZ CSAPAT KÉTSZÁZ VERSENYZŐVEL VESZ RÉSZT A VASÁRNAPI VÁROSON KERESZTÜLI STAFÉTABAN.

Október 5-én, vasárnap délelőtt rendezi meg a Magyar Atlétikai Szövetség keleti kerülete városon keresztüli stafétafutó versenyt a világháború névtelen hőseinek emlékére. A verseny sportbeli része iránt nem csökkenő buzgalommal érdeklődnek a debreceni sportolók és az elmúlt évek sikereihez hasonlóan holnap is igen nagy tömeg vesz részt a városon keresztüli stfétában.

A városon keresztüli stafétafutó versenyben a következő csapatok vesznek részt és az alanti sorrendben helyezkednek el az uttsten balról jobbra: 1. Fads és fémipari szakiskola. 2. Kereskedő Levente Egyesület. 3. M. kir. államrendőrség. 4. Debreceni Egyetemi Atlétikai Club. 5. Ref. tanítóképző intézet a) csapata. 6. Debrecen sz. kir. város válogatott leventéi. 7. M. kir. 11 Bocskay gyalogezred a) csapata. 8. Debreceni Torna Egylet. 9. Ref. tanítóképző intézet b) csapata. 10. Török Bálint cserkész csapat. 11. M. kir. 11. Bocskay gyalogezred b) csapata. 12. Debreceni Vasutas Sport Club. 13. M. kir. Fazekas Mihály állami főreáliskola. 14. M. kir. VI. Gábor Áron tüzérszázal. 15. Róm. kath. gimnázium a) csapata. 16. M. kir. VI. híradó század. 17. Róm. kath. gimnázium b) csapata. 18. M. kir. huszárszázad és vonatosztály kombinált csapata. 19. Ref. főgimnázium. 20. M. kir. 12. gyalogezred I. zlj. A verseny propaganda jellegére való tekintettel nevezéseket még a mai nap folyamán is elfogad a rendezőség és ezek az érkezés sorrendjében a következő sorszámot kapják. Az utólag jelentkezéseket csak délután 2 óráig fogadja el a rendezőség, ha azokat 12—55. telefonszám alatt dr. Majzik László h. előadónak bejelentik az érdeklődők.

DTE—DKASE bajnoki mérkőzés vasárnap délelőtt fél 11 óraker a DTE pályán. A helvi amatőrprogram kiemelkedő eseménye a két rivális találkozója, amely a DTE javulása óta kezdő érdekességét mindinkább visszanyerni. A DTE multheti gyenge szereplése

A LEGJOBBA T A LEGJUTÁNYOSABBAN KAPJA!

Barchetek - Flanelek

valamint valódi jaeger alsóruhák, gyapjuharisnyák, nadrágok nagy választékban

1831—1931.

KARDOS LÁSZLÓ
 Debrecen, Kossuth ucca 9. sz.

EGYSZERI ÖSSZEHASZNOLÁS MEGGYOZI

— úgy hírlík — csak pillanatnyi volt s így a bajnokcsapatnak komolyan kell küzdenie, ha meg akarja nyerni mindkét pontot. Előzőleg fél 9 óraker a Villanygyár játszik a Székgvár csapatával serlegmérkőzést, amely alkalommal a II. osztályu hegemonia fog eldőlni. A mérkőzéseket I. P. valamint 50 filléres jegyekkel lehet megtekinteni.

A DMTE birkozó szakosztálya e hó 6-án, este fél 8 óraker a tréninghelyiségben ülést tart. A tagok teljes számban való megjelenését kéri a vezetőség.

KÖZGAZDASÁG

A terménytőzsde.

A készáruvásáron általánosságban vontatott volt a forgalom, mert csak helyenként volt élénkebb érdeklődés a piacra jutó árutételek iránt. Ennek következtében az árváltozások is lényegtelenek. A buza, tengeri és a zab 10—10 fillérrel volt drágább, míg a rozs 20 fillérrel olcsóbbodott.

A határidőpiacon a tegnapelőtti zárlattal szemben végeredményben esekélyek az eltérések. Eleinte a magasabb amerikai jegyzésekre 20—25 fillérrel magasabban indult az októberi, márciusi és májusi buza, de mivel Liverpool nem volt megfelelően szilárd, zárlatig ugyanannyival mentek vissza az árak, mint amennyivel reggel a szerdai zárlattal szemben emelkedtek.

A lisztárak nem változtak.
 Határidőzlet: Buza: Október 15.59, zárlat 15.36—37, március 16.66, zárlat 16.41—42, május 17.05, zárlat 16.80—81. Rozs: Október 8.60, zárlat 8.49—50, március 9.70, zárlat 9.37—38. Tengeri: Május 12.60, zárlat 12.36—38. Transitó-tengeri: Május 11.20, zárlat 11.15—11.20.

Készáruüzlet hivatalos árigyzései: Buza: Tiszai 77 kg 15.20—15.85, 78 kg 15.35—16.00, 79 kg 15.50—16.25, 80 kg 15.60—16.45, fűszai 77 kg 15.10—15.20, 78 kg 15.30—15.30, 79 kg 15.30—15.40, 80 kg 15.45—15.55, jász. 77 kg 15.10—15.30, 79 kg 15.25—15.45, 79 kg 15.40—15.60, 80 kg 15.50—15.70, dtuli 77 kg 14.95—15.10, 78 kg 15.10—15.25, 79 kg 15.25—15.40, 80 kg 15.35—15.50, pestv. 77 kg 14.95—15.10, 78 kg 15.10—15.25, 79 kg 15.25—15.40, 80 kg 15.35—15.50, bácskai 77 kg 14.95—15.10, 78 kg 15.10—15.25, 79 kg 15.25—15.40, 80 kg 15.35—15.50. Rozs: pestv. 8.25—8.50, egyéb rozs 8.25—8.50, tak. árpa I. 12.50—13.25 tak. árpa II. 11.65—12.25, felsóm. sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 14.50—16.75, köles 10.50—11.50, tiszai tengeri 14.35—14.50, egyéb tengeri 14.25—14.40, zab I. 15.50—16.50, zab II. 14.85—15.10, korpá 6.90—7.00, lucernamag 145—160, lóheremag, arankás 90—100.

Valutaárfolyamok.

Angol font 27.73—27.88. Belga frank 79.40—79.80, Cseh korona 16.86—16.98, Dán korona 152.55—153.15, Dinár 10.03—10.11, Oollár 572.30—574.30, Francia frank 22.30—22.60, Hollandi forint 229.85—230.85, Lengyel zloty 63.75—64.15, Lei 3.36—3.40, Leva 4.12—4.18, Lira 29.80—30.10, Német márka 135.60—136.20, Norvég korona 152.55—153.15, Osztr. schilling 80.35—80.75, Sváici frank 110.75—111.25, Svéd korona 153.15—153.75.

Terménytőzsde-zárlat.

Csikágó, október 3.
 Előző zárlat. Cent. bushel. Mai zárlat. Cent. bushel.
 Buza:
 Dec. 81.375—83.375—80
 Márc. 85.125 87.
 Május 88.125 90.—125

Tengeri:

Dec.	83.750	85.50
Márc.	85.750	87.125
Május	87.625	88.625

Zab:

Dec.	39.—	40.125
Márc.	41.125	42.25
Május	42.25	43.125

Rozs:

Dec.	51.25	53.50
Márc.	55.750	57.750
Május	57.750	59.750

A buzaminőség javulása.

A M. kir. Gabona és Lisztkisérletli Állomásnak tudományos vizsgálatai során nagy feltűnést keltő, feltétlenül tárgyilagos megállapítása az, hogy a ma piacra kerülő magyar buza lényegesen jobb, mint a sokat dicsért régi, világhírré vergődött búzánk volt. Amikor elismerjük, hogy a magyar buza külföldi piacra romlott, ezt nem a magyar buza romlásának rovására kell írunk, mert hiszen az a réginél jobb, hanem a külföldi piac nagyobb igényével és a csökkenő kereslettel kell magyaroznunk. Ha a magyar buza olyan volna, mint régen volt, minősége nem javult volna, külföldi piaci helyzete a mainál sokkal rosszabb lenne.

Arra a kérdésre, hogy minek köszönhető a buzaminőség javulása, a válasz nem egészen egyszerű. Elvitathatatlanul legnagyobb érdeme a magyar buzamezítésnek van ezen a téren. Ezzel azonban karöltve jár a természetes tökéletesedésnek kedvező hatása és különösen a műtrágyázás terjedése. A buzaszem tökéletes kifejlődéséhez és jóminőségű sikéjének kialakulásához elegendő mennyen felvehető foszforsav és nitrogén kell. Mielőtt a magyar gazda műtrágyát használt volna, földjei a sokat emlegetett egyoldalú magtermesztés következtében különösen foszforsavban szegényedtek. Ez a szegényedés nagyon gyakran olyan mértékű volt, hogy a foszforsavra éhes talajon szuperfoszfát használatával addig nem is ismert óriási terméskert lehetett elérni. Igaz, manapság, amikor minden valamirevaló gazdaságban szuperfoszfáttal trágyázzák a búzát, ekkora terméskertek csak ritkán érhetők el. Ma általában véve meg kell elégednünk azzal, ha a buza szemtermése a szuperfoszfát használat javára súlyt súlyt értem, vagyis pl. 180 kg. szórton alkalmazott szuperfoszfát nyomán átlag 180 kg. a buza szem terméskert. Ez azonban még a mai alacsony buzaárak mellett is feltétlenül jelentékeny jövedelmet hoz, amit — különösen nagy tételek alkalmazása esetén — elég jelentékenyen befolyásol a szuperfoszfát ideji olcsóbbodása is.

1930. Pk. 4445. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETmény.

Ullmann Salamon rt. debreceni lakos javára 1000 P követelése és járuléka iránt elrendelt végrehajtás folytán a lefoglalt 1338 P 60 f. becsértékű ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak a végrehajtást szervenő üzletében Nádudvaron leendő megtartására határidőül 1930. évi október hó 6. napján délelőtt 9 órája tüzetik ki, amikor a lefoglalt ingóságokat ugymint üzleti berendezés és üzleti árúk egy tételben a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés ellenében becsáron alul is el fogom adni.

Püspökladány, 1930. évi szeptember hó 9.
 Beczmann József
 kir. bír. végrehajtó.

Id. Pásztor Gyuláné
 gazdasági, háztartási és vasáruüzlete
 Debrecen, Csapó ucca 16. sz.

DEBRECZENI ÜVEGKERESKEDELMI RT.

Valamennyi magyar üvegyár
KOSSUCH JÁNOS AJKA
PARÁDI ÜVEGYÁR PARÁD
SALGÓTARJÁNI PALACKGYÁR R. T. SALGÓTARJÁN
TOKODI ÜVEGYÁR R.-T. TOKOD

gyártmányai nagyban és kicsinyben

STANDARD

új típusú

rádiók

kedvező részletfizetésre kaphatók:

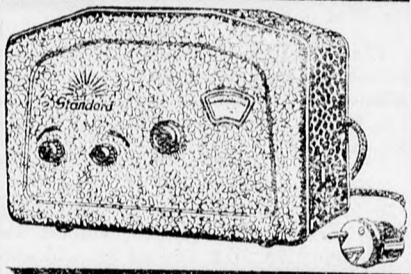
Tasnádi Kovács Sándor

rádiólaboratóriumában
Piac ucca 21.

Kapu alatt jobbra, - Sesztina ház.

Alkatrészek, javítások, akkumulátor-töltés a legolcsóbb árban.

Ára részletfizetésre 225 P



Egy évi garancia

Csoda olcsó árban árusítunk **iskolacipőket, Dorkó**
 ezidén nagyon tartós kézimunka **strapa- és divatcipőket.**
ornacipőket, női és férfi
 Egy próbavásárlás **Neumann Testvérek** **Piac ucca 9.**
 állandó vevőnké teszi. **Bika szálló mellett.**

EGY APRÓHIRDETÉS Tíz SZÓIG ÖTVEN FILLÉR
 ÉS HOVSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELLENK
 MEGL. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTA-
 GABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁ-
 MITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA.
 FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Szakítok veled,
 ha nem veszel fényképező-
 gépet Szakálnál, Piac u. 34.
 alatt. Takarékoság. 2317-d

Két
 jó pajtás fiatal leány keresi
 két jó pajtás urifüi ismeret-
 ségét. Leveleket „Négy jó
 pajtás” jeligére a kiadóba
 kérek. 371-b

Kiadólabák

Piac
 uccán fiatal párnak, vagy
 két egyetemi hallgatónak
 vagy hallgatónőnek szép vi-
 lágos, kényelmes, központi
 fűtéses szoba fűrdőszoba-
 használatú kiadó. Cim a
 kiadóban. 915-d

Olcsón
 kiadó Homokkert, Kis Áron
 ucca 18. számú ház, szoba,
 konyha, kamara, fűskamara,
 villanyvilágítás, jövizű kut.
 Azonnal elfoglalható. Érte-
 kezni ugyanott. 100-c

Különbejárati
 butorozott szoba kiadó. —
 Széchenyi ucca 15., emelet.
 372-a

Kiadó
 két különbejárati uccai bu-
 torozott szoba. Kossuth u.
 26. Baloldal. 368-b

Különbejárati
 butorozott szoba egy vagy
 két személy részére azon-
 nal kiadó. József kir. herceg
 u. 35., II. 333-c

Különbejárati
 butorozott szoba október
 15-re kiadó. Püspöki palota
 I. em. 38. 89-c

Négyszobás
 modern urilakás, parkettes,
 fűrdő- és cselédszobával —
 azonnal beköltözhető. Cim a
 kiadóban. 71-b

Olcsó
 lakások kiadók, 1-2 szobá-
 sok. Hadházi ucca 27. 109c

Egy
 butorozott kis szoba gaz-
 dásznak vagy egyetemi hall-
 gatónak azonnal kiadó. Csa-
 pé u. 4. 337-b

Kiadó
 két szoba, előszoba, kony-
 hárs tiszta urilakás novem-
 ber 1-re. Homok u. 61. sz.
 Értekezni Péterfia 28. sz. 122-a

Komfortos
 4 szobás uccai lakás azon-
 nalra is kiadó. Piac ucca 71.
 sz. 121-b

Szép
 butorozott szoba kiadó ju-
 tányosan. Nap ucca 11. sz.,
 3. ajtó. 117-a

Egy
 világos uccai pinceszoba,
 konyha, fűskamara kiadó.
 Késes nyolcvanegy. 124-a

Három szoba,
 előszoba, fűrdőszoba, nagy
 terasz és mellékhelyiségek-
 ből álló lakás gyümölcsös-
 sel november hó 1-re ki-
 adó. Értekezhetni: Porosz-
 lay ut 4. 350-d

Különbejárati
 szép szoba magános urnak,
 urnónek, vagy egyetemi
 hallgatónak azonnalra ki-
 adó. Rothermere 33. 361-b

33386—1930. II.

HIRDETMEY.

OFB. ÁLTAL FÖLDHÖZ JUTTATOTTAK FIGYELMÉBE.

Ertesitem az OFB által Debrecen sz. kir. vá-
 ros határában földhöz juttatottakat, hogy a
 telekkönyvi rendezési eljárás foganatosítása
 céljából kiküldött dr. Barabássy István kir.
 ítélőtáblai bíró ur tárgyalásait a kiosztott te-
 rületekre vonatkozólag, a helyszínen az alábbi
 időben és helyen tartja meg:

Október hó 6-án a Tabak Józseftől megvál-
 tott területen;

október hó 7-én, kedden a Bleier Mórtól, a
 Harstein Gyulától, a várostól a Sárkuttanyán
 és a Szikgyakoron megváltott területen;

október hó 8-án, szerdén a várostól a Gu-
 gyori csárdánál, Ungvári Józseftől és a Ke-
 nyeres Károly és nejétől megváltott területen;

október hó 10-én, pénteken a Wolff Lipót
 és fiától megváltott területen;

október hó 11-én, szombaton a Wolff Lipót
 és fiától megváltott területen;

október hó 13-án, hétfőn a Horváth Gábor-
 tól, Schreiber Lajosnéától és a Weinberger La-
 josnéától megváltott területen;

október hó 14-én, kedden a Richter Gedeon-
 tól és a Harstein Istvántól megváltott terüle-
 ten;

október hó 15-én, szerdán a Friedlender
 Mártontól megváltott területen;

október hó 16-án, csütörtökön a várostól a
 Köntösgáton megváltott területen;

október hó 17-én, pénteken Jándi Bálinttól a
 Halápon megváltott területen;

október hó 18-án, szombaton a várostól a
 Pac, Vekezen megváltott területen.

Felhívom az érdekelt juttatottakat, hogy
 azon a napon, amelyen a nekik juttatott terü-
 leten tartatik a helyszíni azonosítás, reggel fél
 9 óráig kezdődőleg tartózkodjanak a részükre
 kiosztott parcellánál.

Felhívom a juttatottakat, hogy ez alkalom-
 mal a részükre kiosztott parcellára vonatkozó
 irásait, OFB végzéseket és az esetleges vál-
 tozásra vonatkozó okmányait (hagyaték, át-
 adó végzés stb.) hozzák magukkal.

Különösen felhívom juttatottak figyelmét
 ezen eljárás rendkívül fontos voltára.

Debrecen, 1930 október hó 3-án.

Dr. Vásáry István s. k.
 polgármester.

MEGNYILT FÜZŐSZALON
SZÉCHENYI UCCA 7. I. EMELET.

Bunda és szőrmeárut
 olcsón és jól legujabb divat szerint csak
ALTMANN
 szűc-nél vásárolhat **Miklós ucca 5. sz**

Padlólakkok

legszebb színekben, magas fényű, kiváló
 minőségben, nagyon olcsón kaphatók

STERN festékkészletben

Piac ucca 10. szám. Bikával szemben.
 Ugyanott patkány és egéirtó garantált
 minőségben olcsón kapható.

67 CSAPÓ UCCA 67

BALINT JÓZSEF asztalos
 ajánlja saját készítésű
butorait.

SODRONY ÁGYBETÉTEK
 legjobb minőségben készít
NEUMANN, PÉTERFIA UCCA 19

Telefon
 16-75

Uj üzlet.

Gazdászok! Jogászok! Használt ruhát a leg-
 magasabb árban vásárolok. Zálogházból ki-
 váltott és árverésen vásárolt mindennemű
 tárgyat a legolcsóbban árusítok. Frakk és
 szmokingot kölcsönbe adok Zálogcédukat ve-
 szek. **Sas u. 2.** Fedett kapu alatt külön be-
 járat. Átjáró a színház felől is.

Uridivat szabóság

Elsőrendű munka! jutányos árak mellett
 készül

SUGÁR SAMUEL
 uridivat szabónál, **Varga ucca 16. sz.**
 Telefonhívásra hához megyek. Tel. 13-97

Központi fűtést, Vizezetéket

szakszerűen készít

GYENES Arany János u. 27

Telefon 9-37.

BUNDA

GYERMEKBUNDA, SZÖRME
 nagy választékban

Szabó Antal szücs mesternél
Sas ucca 4. sz.
 Izléses munka!
 Szolid árak!

**APRÓHIRDETÉSEK FELADATOK: FŐKIRÁDÓVÁ-
 TALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 42.
 SZÁM, FŐKIRÁDÓVÁLTALUNKBAN SZÉCHENYI
 UCCA 2. SZÁM, A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT.
 KÖNYVKERESKEDELEMEN PIA UCCA 34. SZÁM
 ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNTÁRÁNÁL.**

nyuláné
 asztalosüzlete
ucca 16. sz.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS HATSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. YASIRABB BETŰL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSRE SZÁMLADÓZÁS: SZÁMLADÓZÁS TALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 41. SZÁM, FÜGGETLEN ÚJSÁG SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR UT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT” FÜRDŐ PÉNTÁRÁNL.

Különbejárati
csinosan butorozott szoba kiadó. Arany János u. 39. 364-b

Szép
egy szoba, konyha lakás havi 20 pengőért kiadó. — Sámsoni ut 9. 354-b

Különbejárati
butorozott szép tiszta szoba olcsón kiadó. Huszár u. 13. 57-b

Központban
olcsó butorozott szoba fűtéssel kiadó. Cim a kiadóban. 69-b

Uccai lakás,
három szoba mellékkel helyiségekkel november elsőre kiadó. Rákóczi u. 36. 328-b

Csinosan
butorozott szoba esetleg el látással is kiadó. Droth, Bethlen 58. 309-b

Különbejárati
butorozott szoba előszobával kiadó. Hatvan u. 16. sz. 302-b

Egyetem
mellett 3-4 szobás lakás mellékkel helyiségekkel, vízvezetékekkel, villanyvilágítással kiadó. Felvilágosítást ad: kollégiumi kapus. 905-d

Lakások,
egy- és kétszobások olcsón kiadó. Hatvan 61., Csapó ucca 11. 220-c

Kapualatti
különbejárati butorozott szoba két személy részére kiadó. Simonffy ucca 29. Lusztig. 194-c

Kiadó
uccai négy szobás hallos, komfortos lakás november 1-re. József kir. herceg u. 22. 343-b

Üzlethelyiség
kiadó Batthyány 1. szám. Tudakozódni házmesternél. 62-d

Rádió
őhajt öt család készpénzfizetéssel beszerezni. Különböző gépekről ajánlatokat kéri Sas u. 4., házmesternél beadni. 108-a

Vennék
használt, jó karban levő tizedesmérleget. Hirlapiroda, Varga u. 1. 126-b

Jókarban
lévő folytonos kályhát megvételre keresek. Grosz, Diófa ucca 15. 336-d

3-4 lóerős motort
keresek megvételre. Hegyi Mihályné ucca 50. sz. 97-c

Megvételre
keresek repce, köles és buzaalj keveréket. Apaffy ucca 20. szám. Ugyanott fajgalambok — tulszaporodás miatt eladó. 85-d

Mosléket,
ócskatéglát és csöves tengerit megvételre, továbbá vetőgéppel rozsvetésre fuvarost keresek. Jelentkezhetnek Vár ucca 8. 127-a

Eladó
Jó házikoszt kihordásra olcsón. Csapó u. 13., keresztépület. 370-b

Pénz
Betétekre most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet Szent Anna ucca 10-12. Batthyány sarok, bérpalota. 5333-d

30.000 pengő
késpénzt elhelyeznék oly biztos vállalkozásba vagy üzletbe, ahol 100 százalékos fedezetet, illetve garanciát kapok. Személyes közreműködésem és befektetett tőkém ellenértékül megfelelő haszonrészesedést igényelek. „Biztos exisztencia” jellegre kéretnek a kiadóba. 297a

Tanuló lányokat
felveszek. Szabó Kata női divatterem. Piac u. 63., I. em. 248-d

Főzni
tudó becsületes asszonyt keresek délelőtre. Értekezni délután 1-3 óra között. — Cim a kiadóban. 49-d

Perfekt
szakácsnőt középkorú, hosszú bizonyítvánnyal keresek elsejére. Cim a kiadóban. 294-d

Asztalos
tanuló jó fizetéssel felvétetik. Sütics Béla, Szepességi ucca 27. 352-b

Szerény igényű,
főzni tudó házikisasszonyt bizonyítvánnyal keresek. — Kossuth 61., földszint. 84-b

Legalább
érettségi vizsgát tett, vagy hosszabb tisztviselői gyakorlattal rendelkező, kifogástalan előéletű s nyugdíj nélkül levő férfiak jelentkezzenek „Tömörülés” jellegével a kiadóhivatalban. (Nem ügynökség.) E-5

Intelligens
német nevelő felvétetik. Schwarz butorizlet, Piac ucca 71. sz. 119-a

Bejárónót
keresek ebéd utánra. Jelentkezés csak reggel 9 óráig. Vörösmarty u. 11. sz. 114-a

Jó bizonyítvánnyal
mindenes leány azonnal felvétetik. Róth, Arany János 62. 358-b

Ügyes
kifutó fiu azonnalra felvétetik. Moskovits, Arany János u. 62. 362-b

Órákönyvelést
igen jutányos feltételek mellett vállal főkönyvelő. Cime a kiadóhivatalban.

Nevelőnő
magyar, német, angol nyelv ismerettel állást keres kisebb gyermekek mellé. Papp Mária, Anares, Szabolcs vármegye. 1631c

Okl. szülésznő,
egyben éves bizonyítvánnyal bíró ápolónő orvosi rendelőbe, vagy privát beteghez is ajánlkozik. Szíves megkeresést a kiadóba kér. „Ápolónő” jelige alatt. 122-d

Irodai
munkák minden ágában jártas, többéves gyakorlattal rendelkező perfekt gyors és gépirónő, könyvelő — azonnali elhelyezkedést keres. Szíves megkeresést „Fiatal, komoly munkaerő” jellegre a kiadóba kér. 231d

Intelligens,
javakorban levő nyugdíjas színész tisztességes állást keres, irodában, kórházban, moziban, vagy mint raktárnok. Cime: Sándori, Kémalom u. 15. 61-d

Allami
nyugdíjas pénzbeszedő, kapus, raktárkezelő és hasonló állást keres. — Leveleket „Megbízható” jellegre a kiadóba. 115-c

Ingatlan
50 holdas tanyás birtok város alatt köves ut mellett eladó. Kedvező fizetési feltételekről értekezni lehet dr. Fráter Pál ügyvédnél, Deák Ferenc u. 9. 355-b

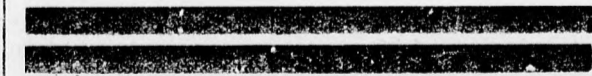
Apaffy ucca
35. számú csinos családi ház eladó. Adómentes, több lakással, fürdőszobával. Kedvező fizetési feltétel. Ára: 12.000 P. 363-b

Házhelyek
az egyetem közelében, az Andrassy uton, kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladók. Felvilágosítás a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi ucca 2. nyerhető. Telefon 17-49. 1511-d

Eladó
a badházi határon 14 hold föld, a Bocskay kerthez mintegy 10 perc járás; van rajta egy tanya és istálló és 2400 kvadrát szőlő, fagykármentes és egy jó karban levő Hofherr gőzgarnitúra. Értekezni lehet a helyszínen G. Nagy Ferencel, Erdő ucca 29., Hajduhadház. 44b

Eladó
új hálószoba azonnal eladó. Király 5. Közelebbi házmesternél. 348-c

Eladó
sötét keményfa butorok, két ruhaszekrény, egy nagy ebédülőasztal, egy lábon álló nagy tükkör, egy ebédülőszekrény. Károly Ferenc József ut 8. sz. 359-a



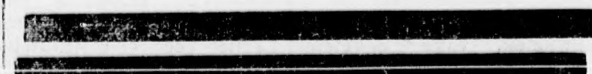
Értesítjük

igen tisztelt olvasóinkat és hirdetőinket,

apróhirdetéseket este 8 óráig,

egyéb hirdetéseket pedig éjjel 11 óráig veszünk fel, ezáltal is szolgálatára kívánván lenni t. hirdető felénknek, akiknek régi kívánságát honoráljuk ezzel az intézkedésünkkel.

DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG kiadóhivatala.



10 mázsa
szőlőterméssel 300 négyszögöl házhely bekerítve — Homokkertben minden elfogadható áron sürgősen eladó. Kossuth 59. 5395-c

Eladás
TANKÖNYVEK az összes iskolák részére az előírt legújabb kiadásokban kaphatók új vagy használt állapotban. Minden iskola részére füzetek, író- és rajzszerek a legnagyobb választékban és olcsó árban beszerezhető. Aczél Antikvárium könyv- és papirkereskedésében, Széchenyi u. 2. 6276d

Szenzációs olcsó árak!
Gyermekruhák már 1 P 50-től kezdve kaphatók a Gyermekdivatházban, Városházépület. 32-d

Valódi
nutria női bunda eladó. — Piac u. 45. Keller. 329-d

ABRONCSVAS
kapható, kilogramonként 10 fillér, mázsa vételnél 8 fillér. Piac u. 49., nyomda.

CHAMOTTE TÉGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3b. sz. 1100-d

Angol motorkerékpár
550 kcm. teljes világítással, kényelmes oldalkocsival eladó. Simonffy ucca 36. sz. 353-a

Angol
motorkerékpár, 350 kcm., teljes világítással, kényelmes oldalkocsival eladó. Simonffy ucca 36. sz. 10-d

Fajtehén,
nagytejű, szép két iker borjával eladó. Bekecs u. 9. 64-b

Fehér szekrény,
két ágy és két éjjeli szekrény eladó. Pásti ucca 3. 325-b

Modern stílusú
új hálószoba azonnal eladó. Király 5. Közelebbi házmesternél. 348-c

Eladó
sötét keményfa butorok, két ruhaszekrény, egy nagy ebédülőasztal, egy lábon álló nagy tükkör, egy ebédülőszekrény. Károly Ferenc József ut 8. sz. 359-a

Eladók
használt butorok, Miklós ucca 51. szám., benn a pincében. 349-a

Bor,
saját termésű, nagyban, kicsinyben és literenként 64 fillér. Burgundia 9. sz. 118b

Vaskályhák
eladók. Rákóczi u. 10. 113a

Ford-tractork
ekével, keveset használt, — üzembépes eladó. Kandia u. 8. 126-d

Jó karban
levő női és férfi kerékpár olcsón eladó. Különbejárati butorozott szoba kiadó. — Csillag 87. 357-b

Eladó
egy gömbölyű, egy négyszögű sütős vaskályha. — Deák Ferenc u. 10. 365-a

Bámulatos
olcsó árban elárusítom nagy választékú férfiföltöny és kabátjöveteimet. — Domán, Csapó 4. 356-b

Különféle
Francia nyelvemesternő csoportokban, vagy egyenkint nyelvéreket ad a Svetits-intézetben, vagy háznál. 98-a

Fixfizetéses
nyugdíjas állásba teszem azt a nyugdíjas vagy nőtlen embert, aki engem 200 pengő kölcsönrel kisegít. Cim a kiadóban. 353-a

Keleti
perzsaszőnyegek szakkerü javítását jutányosan, felelősség mellett vállal Izsák Jenő, Miklós u. 17. 339-d

Elveszett
rozsdabarna színű nőstény vadászkutyám. Megtalálóját jutalomban részesítem. Szent Anna ucca 66. alatt. 72-c

Poloskairtást
ciángázzal vagy szabadalmazott folyadékcsiszolóval és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányirtószert kapható. — Né ásvy, Kossuth ucca 47. Telefonhívó 845. 347-c

Elveszett
barna csontkeretes szemüveg vasárnap este tüzlakantanya, Árpádtér, Csapó ucca részen. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le a Debreceni Újság kiadóhivatalában. 43-c

Ruhátár
bérlet azonnal kiadó. Tabarin, Royal-szálló. 345-a

Góré
200 m. mázsa csöves tengeri részére Kőlcsey uccán azonnal kiadó. Értekezni: Szappanos u. 22. 77-b

Olasz nyelvtanítást
vállal kisebb csoportokban, vagy egyeseknek felsőéves egyetemi hallgató, ki hosszú időt töltött Itáliában. — Cim a kiadóban. 32-d

Börkeztyűk
átalakítását, festését, javítását, mosását, ezüst ridikülök bélelését, fűzők javítását legolcsóbban vállalom. Keztyű- és fűzőüzem, Kossuth u. 59. 5234-d

Keresek
azonnalra 3-4 nagy, világos, tágas helyiséget cipőüzem céljára, postához közel, de lehetőleg a Csapó uccán. Weintraub, Csapó ucca 58. E1

Hegedűtanítást
olcsón vállal Nemes István, Rothermere u. 39. 318-a

Zongora
és pianino kiállítás. Debrecen, Ferenc József ut 4. — Végh-házban október 1-től 10-ig. Vétel vagy csere esetén több évi hitel váltó nélkül is. 63-a

Német nyelvet
gyorsan, biztosan, olcsón tanulhat. Egyéni és csoportos oktatás. Német anyanyelvű tanerő. Cim a kiadóban. 271-d

„Helen Society”
angol és francia nyelvre a leggyorsabban megtanít, — könnyed társalgást, levelezést elsajátíthat. Jelentkezés naponta délután 2-6. Piac u. 40. I. em.

Németből
csak privát órát vegyen, gyorsabban és könnyebben tanul. Keresse fel levélben dr. Kővessit, Harsányi G. u. 25. 712-d

A Csapkeüzletben
Hatvan ucca 1. tekintse meg a legújabb divatmintákat. — Versenykivüli árak és óriási választék. 1435-d

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárban, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3b. sz. 1100-d

Külföldi
tanulmányaim végeztével uriszabóságom Piac ucca 26., Gambirussal szemben megnyitottam. Olcsó, minden igényt kielégítő munkámért szavatolok. Tanulót felveszek. Kun József uriszabó. 114-b

Cimbalom
bérbeadó. Thaly Kálmán u. 3. sz. 70-a

Kimondottan
elsőrendű női ruha varró házhoz ajánlkozik, otthon is jutányos árért vállal. — Rothermere ucca 27. 326-a

Szerény,
jó megjelenésű urileány, ki varr, kézimunkál, ajánlkozik urinőhöz vagy idősebb házaspárhoz. Cim a kiadóban.

Fagymentes
pince raktárnak kiadó. Simonffy ucca 42. 366-a

Tisztelettel
értesítem a n. é. közönséget: szombat és vasárnap lacipecsenye vacsora fona-tossal. Teleki ucca 84. Kör-uti vendéglő. 367-a

Fixfizetéses
állásba teszem azt a nyugdíjas vagy nőtlen embert, aki engem 150-200 pengővel kisegít. Hatvan u. 28. Értkezde. 369-a

Kétszobás
előszobás, fürdőszobás, teljesen modern, parkettes lakás: központban november-től bérbeadó. Máté-ingatlan-iroda, Piac u. 30. 320-d

DEB
KÖZP
PENG
FÖLD
KIADÓ
Eck
volt s
mékhe
való l
litikai
fordu
Rothé
lapjál
ban i
hábor
áldott
nokat
csak
dottál
nem j
állam
feta-s
meg
romlá
puszt
zeti a
minta
fanizá
hatná
féria
egyeb
tes p
helyz
kódó
mind
ténye
ják a
a sol
ból, a
mény
An
szokó
vassu
állap
lajdo
elgor
cára,
Ne
sem
A
a ren
az eu
mely
magy
neser
togte
közis
lódés
mely
szám
csop.
Lé
nek
törel
el fog
lásra
teret
ném
élese
béke
fizet
hadé
riad
végz
A S
zépe
tété
tárj
szét
zise
gerő
rezi
E
zon
euró
nak
lata
nyit